

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

ÉBREDŐ KINA

Kína a világ legnépesebb állama, a leggazdagabb minden lehetőségekben, de egyszerűen a legrégebb kultúrával ezen a Földön. Ragyogó kultúrával rendelkezett már akkor, amikor az európai népek a haladás gyermekcipőit sem öltötték még fel. A könyvnyomtatást is nyolcszázhatvan évvel előbb találták fel a kínaiak, mint az európaiak, ők találták fel a papír- és a selyemgyártást is, ez a mélysegesen gondolkodó nép, amely Krisztus előtt négyezer évvel már örvendezett a történelmi létnek. És amit cselekedtek a kínaiak ezen hosszú évezredek folyamán, az nem tűnt el a semmibe, nem merült feledésbe, mert mindig akadtak krónikásai ennek a hosszú, dicsőséges multnak. 1643-ban jelent meg Kína egyetlen történelme, amely egyszerűen minden idők legnagyobb hisztórikus műve, mert 3705 kötetből áll.

Azonban évezredekkel át aludt az óriás. A kínai fal, amely védőleg körülvette gazdagságát, ősrégi kultúráját, később inkább kárára vált, mint hasznára. De az alvó óriás most letargiájából ébred. Holmi kis forradalmak, gazdasági szunyogcsipések nem zavarták meg elbódult álmát, olyan eseményekre volt szükség, mint a mostaniak, hogy felrúzzák a renyhe Góliátot. A harcias Japán megindult és ime, most ébredzik a tetszhalott. És a birok, amely voltaképpen csak most kezdődik igazában, maris tanúságot tett arról, hogy kicsoda félelmetes erő, kicsoda elpusztíthatatlan élniakarás van ebben az évezredek óta nyugvó országban. Kína megmozdulóban van és lassan rájön, hogy minden elképzelhető adottsággal rendelkezik és a jövőző zálogát bírja, hogy egyszer rettenetesen hatalmas legyen. Minden rendelkezésre áll, ami csak elképzelhető. Határtalan termékeny területek, a föld mélyében kimeríthetetlen kincsek, minden klíma gazdasági lehetőségei, elsőpró nagyságu lélekszám és ráadásul a lelkek csorbitatlan történelmi épsége, mert a kínai nép mindig megőrizte ősi szokásait, nemzeti hagyományait, jellembeli töretlenségét.

A kínai nép egyszerű fajta, bármilyen néppel szemben helytáll a munka versenyében. Bizonyítja ezt az a zajtalan, csendes emigráció, amely mindenütt életlehetőséget biztosított a kínaiak számára, bárhol jelentek meg. Fél-század óta tart ez a nagyszabású kivándorlási mozgalom. Az északkínai Mandzsuriába, Mongóliába, Szibériába áramlanak szakadatlanul. A déliek az Egyesült Államokban, Antillákban, Peruban, Délafrikában, sőt a Maurice és Reunion szigeteken is megtalálják a munkateret, ahol csakhamar jelentékeny helyet foglalnak el egy a mezőgazdaságban, mint a kereskedelemben. Ezt a vereszeteséget azonban meg sem éri a négy-száz millió lakossal rendelkező Kína, amely szüntelenül szaporodik. A kínai különben is, amint módjában áll, ha családja jólétét biztosította, visszatér forrón szeretett hazájába.

Még holtan sem tudnak elpihenni ők idegen földben. Ott akarják aludni örök álmukat az ősi temetőben, ahol messzi elődeik már évezredek óta nyugosznak. Ott akarják megvárni a feltámadást. Még a halottak is visszamigrálnak szent Kinába. Evente százezer és százezer koporsó érkezik a világ minden tájáról hazra, a melyek az idegenben elhunyt kínaiak földi hamvait rejtik magukban. Jönnek ezek a koporsók a távoli szigetektől, Jávából, Szumatrából, jönnek gyakran heteken, hónapokon át, ennek meg kell lenni, bármilyen körülményes is az utazás és bármilyen nagy legyen is a költség. A kínai igénytelen, puritán életi, takarékos a fukarságig, de erről az egyről nem mond le még a legnyomorultabb kuli sem. Mindenkinek egy bőrcsakó lóg az inge alatt, itt tartalékolják az aranyakat arra az eshetőségre, ha bármelyiküket idegen földön érné a halál. Ebben a gondo-

Gyanakvással fogadta a német sajtó az angol tárgyalási készséget

Bonnet Franciaország bekerítéséről panaszkodik

Röder tengernagy a német gyarmatok haladéktalan visszaadását követelte

Berlinből jelentik: A német lapoknak Chamberlain és Halifax legutóbbi beszédével szembeni állásfoglalásáról különösen világosan jut kifejezésre az angol politika őszinteségébe vetett bizalom hiánya, amit Angliának a müncheni egyezmény óta tanúsított magatartása idézett elő. A Hamburger Fremdenblatt az elhangzott beszédek, mindenek előtt Halifax beszédét, arra irányuló

kísérletnek tekinti, hogy az angol politikát a német közvélemény előtt igazolják

és a megértés, valamint az érdekiegyenlítődség politikájának tüntessék fel. Lehetséges — írja a lap —, hogy Anglia hajlandó engedményekre, mert a Szovjet-Oroszországgal megakadtak a tárgyalásai, de lehetséges az is, hogy

alibit akar szerezni a Moszkvának adandó újabb és messzemenőbb engedmények tekintetében.

„SZAVAK HELYETT TETTEK KELLENÉK” — ÍRJA A NÉMET ÉS OLASZ SAJTÓ

A német és olasz lapok Halifax ugynevezett békebeszédével foglalkozva, különböző megjegyzéseket tesznek. A Deutsche Diplomatisch Politische Korespondenz szerint

nem szép szavakra, hanem tettekre van szükség.

Németország eddig még nem tapasztalhatta, hogy Anglia részéről előnyökre tett volna szert, hanem ellenkezőleg, az a szomorú tapasztalata,

Chamberlain ismét leszögezte, hogy kész Németországot meghallgatni

Chamberlain miniszterelnök péntek este választókerületében beszédet mondott és többek között kijelentette, hogy még nem döntött a választás időpontjáról, de már most megállapítja, hogy az ország közvéleménye bizalommal helyesli a kormány által követett politikát. E politikának két irányzata van:

1. Az a törekvés, hogy megkeresse a háború lehetőségeinek okait és azokat, ha csak lehet, elhárítsa.

2. Olyan alapra igyekezik helyezni az ország védelmét, hogy veszély esetén egyetlen ország se kényszeríthesse Angliát annak gyengeséggel folytatott megbecsületlenítésre, vagy annak életérdekeibe ütköző feltételek elfogadására.

— Megállapíthatom, hogy erőfeszítéseink nem voltak hiába valók és birodalmunk védelme olyan nagy mértékben fejlődött, hogy a leghatalmasabb ország sem kísérletheti meg eredményesen a hadbaszállást velünk. Erőnként nem fogjuk felhasználni arra, hogy a háborút elő-

latban boldogok ők, ez ad számukra erőt és kitartást, hogy bármi is történjék, akár elevenen, akár holtan, végül mégis csak visszatérnek Kinába.

Ritka hazaszeretet az, amely hasonló volna ehhez a sironutili ragaszkodáshoz. Eppen ezért lényegben nem jelentenek semmi a szokásos torzsalkodások és pártközi harcok. Nézetekben

hogy Anglia mindig meg akarta zavarni jóviszonyát azokkal az államokkal, amelyekhez szövetségi és kereskedelmi kapcsolatok fűzik.

A Tribuna szerint Londonban most nagy a hajlandóság arra, hogy a tengelyállamokhoz való közeledést keressen. Ennek egyetlen oka az, hogy a bekerítési politika nem érte el azt a sikert, amelyet hozzá fűztek. A jó szavakon kívül határozott tettekre is szükség van, hogy a bizalom helyreálljon.

NÉMETORSZÁG ERŐDÍTMÉNYEKET AKAR ÉPÍTENI VOLT GYARMATAIN

Stuttgartból jelentik: A külföldi német intézetek nagygyűlésén Röder tengernagy beszédet mondott, amelyben kitért a német gyarmati követelésekre. A tengernagy kijelentette, hogy a német gyarmatok visszaadásának minden eszközzel való elgáncsolása a tisztességérzet hiányára mutat.

Németországot megilleti az a jog, hogy követelje gyarmatainak haladéktalan visszaadását.

Másrésztől azzal érvelnek, hogy Németország gyarmatainak visszaadása után azonnal támaszpontokat és erőddöket épít egykori birtokain. Ez egyike azoknak az okoknak, amelyekkel meg akarják fosztani Németországot jogaitól. A tengernagy azután rámutatott arra, hogy az angolok támaszpont politikát folytatnak és követelte Németország számára a hasonló jog természetes elismerését.

idézzük, de ellen fogunk állni minden olyan törekvésnek, amely világhatalmi hegemoniát akar elérni.

Ujból hangsúlyozta a miniszterelnök Halifax külügyminiszternek azt a megállapítását, hogy Anglia kész mindig a tárgyalásztálnál meghallgatni Németországot vagy más ország kívánásait, feltéve, hogy kilátás van megoldásra.

AZ ANGOL SZÁRAZFÖLDI HADSEREG NŐVEKEDÉSE

Hore Belisha angol hadügyminiszter Plymouthban beszédet mondott és kijelentette, hogy a legközelebbi hónapokban Angliának 750 ezer főből álló kiképzett hadserege lesz és így a szárazföldi nagyhatalmakhoz képest is nagy hadsereg áll rendelkezésére. A területiális hadsereg számára a sorozás teljes eredménnyel végződött. Ennek a hadseregnek 86 százaléka újoncokból áll és három éven belül 800 ezer jól kiképzett katonát biztosít a sorozási rendszer.

és politikában lehetnek különbségek, a haza rendíthetetlen szeretetében, a kínai gondolatban azonban egy az egész négy-százmillió német. Nem tespedt el, csak sokáig aludt Kína. Japán most felébresztette és visszaadta cselekvő öntudatát és talán ez még nagyobb jótétemény az óriási birodalom jövője szempontjából, mintha tovább aludta volna tompa álmát. (F)

Bonnet beszéde a külügyi bizottságban

Párisból jelentik: A szenátus külügyi bizottságában Bonnet beszámolót mondott Franciaország külpolitikájáról. Közölte, hogy a napokban hajtották végre a Jordana gróf spanyol külügyminiszterrel kötött egyezményt. Reméli, hogy Spanyolországgal őszinte együttműködést és jószomszédi viszonyt lehet majd fenntartani. Szovjetországgal a tárgyalások tovább folynak. Törökországgal egyszerre kétirányú tárgyalás folyik, az egyik a szíriai ügyek rendezésére irányul, a másik pedig a kölcsönös segélynyújtási nyilatkozatra vonatkozik, amelyet Törökország és Franciaország megkötött. Franciaország és Anglia politikáját nem lehet bekerítési politikának nevezni. Ha egy országnak oka és joga van panasza a bekerítés miatt, úgy az csak Franciaország lehet. A végső cél az európai béke fenntartása.

TÖMEGESEN SZÁLLÍTJAK HAZA A SPANYOL MENEKÜLTÉKET

Az angol sajtó részletesen beszámol a francia szenátus külügyi bizottságának legutóbbi üléséről, amelyen Bonnet külügyminiszter részletesen ismertette a nemzetközi helyzetet. A francia-spanyol viszonytalap kapcsolatban a francia külügyminiszter kijelentette, hogy a spanyol nemzeti kormány igyekszik meggyorsítani a Franciaországgal megkötött szerződés végrehajtását. Franciaországból egyre több spanyol menekültet szállítanak vissza, úgy, hogy az 500 ezer spanyol menekültből ma

mindössze 28 ezer van Francia területen.

A spanyol kormány hivatalosan közölte, hogy a menekültek hazaszállítását meg akarja gyorsítani.

MILYEN JAVASLATOT VISZ STRANG MOSZKVA?

Az angol lapok jelentése szerint Strang hétfőn utazik Moszkvába, miután az új javaslat végső formája még nem készült el. A Times szerint a francia és az angol kormány két formuláját vizsgálják meg a Balti-államokat illetően. A három nagyhatalom kijelenti, hogy kölcsönös segínyt nyújtanak közvetlen vagy közvetett támadás esetén, amely támadás az egyezmény aláíróinak egyike ellen irányulna. Ki fogják jelenteni, hogy

az északkelet-európai államok semlegességét tiszteletben tartják

és kötelezettséget vállalnak abban az irányban is, hogy más hatalmak is tiszteletben tartják ezt a semlegességet.

SUGALMAZOT KIJELENTÉST TETT A TOKIOI ANGOL NAGYKÖVET?

A tokiói angol nagykövet az angol külügyi bizottság legutóbbi ülésén feltűnéséskeltő hozzászólással azt bizonygatta, hogy mint a Szovjetunió belső ügyeinek szakértője, a szovjettel való szerződés megkötését nem tartja veszélyesnek, sőt úgy véli, hogy ez némiképpen nyereséges lenne Anglia számára. A News Chronicle, amely ezt a híradást először közölte aggodalmát fejezi ki és a lap megjegyzi, hogy miután Chamberlain miniszterelnök legutóbb a tokiói angol nagykövet vendége volt, nem valószínű, hogy ez a felfogás az angol miniszterelnök sugalmazására került a külügyi bizottság elé.

A FRANCIA SAJTÓ EGYRÉSZE HELYESLI HALIFAX BÉKEAKCÍÓJÁT

Párisból jelentik: A francia sajtó megállapítja, hogy Halifax lord tegnapi beszéde Németországban hívós fogadtatásra talált. Francia sajtóköri körben arra számítottak, hogy Németország

több megértéssel fogadja majd a Halifax lord által feléje nyújtott olajágot.

A Jour hangoztatja, hogy mindez nem jelenti azt, hogy végkép le kell mondani a Németországgal való tárgyalások gondolatáról. Az Excelsior szerint

a kölcsönös bizalmatlan légkör folytán lehetetlen a konkrétabb formában való közeledés.

Érdekes, hogy a francia lapok egyrésze burkolatlan arra céloz, hogy Halifax lord legutóbbi beszéde mögött a francia-angol-orosz szerződés megkötésére irányuló bizalmatlanság húzódik meg. Az egyik francia lap keserűen állapítja meg a következőket:

— Ha Olaszországgal csak félannyit tárgyaltunk volna, mint amennyit Sztalin kegyeirel esengtünk, egészen bizonyos, hogy nem lenne veszélyeztetve az Alpekes felül a francia határ.

Ezzel szemben a szélsőbaloldali lapok támadják az angol kormány békés

és megállapíthatják, hogy míg egyfelől a Szovjetunióval tárgyalnak, állandóan kacsintgatnak Németország felé.

GÖRING LAPJA ELFOGADJA ANGLIA BÉKEJOBBIÁT

Berlinből jelentik: Göring lapja, az Essener Nationalzeitung, rendkívül érdekes cikkben reflektál Halifax angol külügyminiszter legutóbbi beszédére. A lap közvetíti a német politikai körök álláspontját.

Az angol államférfiúi megnyilatkozás — írja a lap — mérlegelés tárgyává kell tenni, mert hosszabb idő után

ez az első alkalom, hogy békehangok érkeznek az angol fővárosból.

Nem von le ennek az eseménynek a jelentőségéből az a körülmény sem, hogy egyelőre hiányzik az elmondottak meggyőző ereje. Németország tudatában van európai felelősségének és egyetlen olyan pillanatot sem mulasztja el, a mikor kihangsúlyozhatja békehajlandóságát. Sok valószínűségi ok szól amellett, hogy az angol kormány békekezést lendített Németország felé. Ezek közé tartozik Pál jugoszláv régensherceg berlini látogatása, a német-ész és a német-lett megemlékezés szerződés, Németország sohasem csapta be teljesen a békelehetőségek ajtaját, hiszen tanulejt adta a német-angol flottaegyezménytől kezdve legutóbbi diplomáciai gesztusáig, amióán elrendelte a Spanyolországban harcolt német önkéntesek hazaszállítását és hajlandóságot mutatott arra, hogy a gyarmati kérdéseket békés eszközökkel oldják meg.

Az angol királyi pár Newyorkban

Kétfélmillió ember várta a vendégeket Newyork fővonalain. VI. György Washington lakoházánál és sirjánál

Washingtonból jelentik: Az angol uralkodópár tegnap este diszvácorát adott Roosevelt elnök tiszteletére. VI. György király és felesége ezután a pályaudvarra hajtottak, hogy tovább utazzanak Newyorkba. Roosevelt elnök és felesége a Hyde parkba utaztak, hogy mint vendéglátó házigazdák fogadják az angol királyi pár magánlátogatását.

Newyorkból érkezett jelentések szerint az angol királyi pár látogatása alkalmából az egész hatalmas várost felbőgözték. Azon az útvonalon, a hol a királyi pár bevonulását tartja, kétfélmillió ember helyezkedik el. Az angol királyi pár bevonulása-

ról filmfelvétel készült. A filmfelvételeket a Consolidated Corporation nevű filmvállalatnak kellett volna megvásárolni, azonban a vállalat személyes sztrájkba lépett és emiatt egyelőre beszűntették a felvételeket.

VI. György angol király és Erzsébet királyné tegnap hivatalos látogatást tettek a parlamentben, ahol ünnepélyesen fogadták őket. Délután Roosevelt elnökkel jacht kirándulásra voltak és felkeresték Washington György lakoházát és síremlékét, amelyet meg is koszorúztak.

Elismeréssel irnak a francia lapok Gafencu külügyminiszter beszédéről

„Világos állásfoglalás a békepolitika”

Párisból jelentik: A francia sajtó első helyen foglalkozik Gafencu román külügyminiszter pénteken elhangzott beszédével. A lapok nagy cikkeket számlálnak be a beszédéről s kihangsúlyozzák Románia békeakarátát és azt a szándékát, hogy függetlenségét és határait megvédje, valamint azt, hogy II. Carol király által kezdeményezett külpolitikai irányzatot az összes állammal való barátságos együttműködést megvalósítsa.

A L'Époque a következőket írja:

— Ime egy világos állásfoglalás. Románia határozott békepolitikát folytat, azt akarja, hogy egy-

aránt jóviszonyban éljen Németországgal és Szovjetországgal. A román külügyminiszternek igazsága volt, amikor azt mondta, hogy az életter nem más, mint Mithos, hiszen mindegyik nemzet természetes szomszédainak életterébe tartozik. Az állampolgárok kölcsönösen szükségük van egymásra, hogy megélhessenek.

A lap azzal fejezi be cikkét, hogy Gafencu külügyminiszter jelenlegi utazása a béke arcvonalát erősíti, amelynek felépítését II. Carol király élénke óhajtja.

Magyar képviselők és szenátorok Dragomir kisebbségi miniszternél

Szász Pál és Soós István a parlamenti csoport helyettes elnöke

Kolozsvári tudósítónk jelenti: A Magyar Népközlöny központi irodája közli: A magyar képviselők és szenátorok a képviselőház és szenátus együttes ülésén meghallgatták Gafencu külügyminiszter expozéját. A kamara a trónbeszédre adandó válaszfelirat előkészítő bizottságába a magyar képviselők közül Teleki Ádám grófot választotta be. A szenátus által elkészítendő házasbályák előkészítő bizottságába Pál dr.-t választották be.

A magyar parlamenti csoport pénteken tovább folytatta megbeszéléseit és úgy döntöttek,

hogy Bánffy Miklós gróf távolléte esetén Szász Pál dr. és Soós István dr. töltik be az elnöki tisztséget. A magyar parlamenti csoport titkár teendőit Mikó Imre dr. látja el.

A magyar képviselők és szenátorok pénteken tisztelegő látogatást tettek Dragomir Silviy kisebbségi miniszternél, akivel a magyarság számos nagyfontosságú problémáját tárgyalták meg. A kisebbségi miniszter határozott ígérete tett arra nézve, hogy a magyarság kívánásai a legjobb belátás szerint fogja a kormány megoldani.

Ötszáz baba

A baba a kisleánykák legkedveltebb játékszere. Öltetik, babusgatják, altatják őket, így készülnek már kicsinyke korukban legnagyobb szerepükre, anyaságra. Van olyan leányka, akinek három, négy, öt babája van, akad viszont sok, akinek egy is. De azért nem ez a legnagyobb baj a világra mert az aranyos gyermeki képzelet, amely mindenre kiszínezi, megszépíti, könnyen segít ezen a pályán. Ha nincs egyéb, akad mindig egy csókoska, váson, szövethulladék is van elég, csak egy kis szabónői, varrónői ügyeskedés kell, meg van a termény, szoknya, kendő és máris kész a csinos mesztelény. A fő az ösztönös anyai érzés. Lehet öltöztetett kukoricacsövet is éppen úgy szeretni, megfogadni, akár a legfinomabb francia, hajás baba, amely papát — mamát mond és ha ágyba teszi lecsukja ibolyakék szemét. A boldog gyermek igénytelen, nem támaszt különös vágyakat és általában bármilyen egyszerű játékszerrel, amely a kezébe akad. Mi közünk van azonban nekünk, felnőtteknek a kicsinyek játékszobájához, különösen anyában, amikor annyi gondban fő a fejünk?

Eppen most olvassuk, hogy bizonyos Alicia de Quia nevű hölgy Buenos Ayresből repülőgépen érkezett Párisba. Babaszabónő, ez a foglalkozás és nagyon sietős volt az útja, mert azért jött, hogy részt vegyen a dívat fővárosába, hogy ott a legdivatosabb ruhakreációkat tanulmányozza. Ő ugyanis baba a legkényesebb igényeknek megfelelően öltözteti. Amit Worth, Paquin és a többi öltözködési mester megállapítanak, az az ő divatszalonja számára is parancs. Amerikai milliósok gyermekei számára készülnek az ő babái, nem lehetnek tehát olcsóbbak, mint a bazárok, vagy a játékaruházak turkái. A dollárkrónusok nem alkuszának. Minden szemhunyorítás nélkül megfizetnek, de amit meg kell fizetni, annak tip-top-nak kell lennie, mert nemcsak a kicsinyeknek, hanem a tündéri fényűzéssel megteremtett gyermekszobákban a játék. Alicia de Quia önagsága tehát megérkezése után azonnal a városba látott és végigjárt minden előkelő női divatüzletet, megtekintett minden divatrevüt. Egy nap bemutató alkalmával eldicsekedhetett, hogy a világban a leggyaliban bábajos Shirley Temple, a moziművészi koronázatlan kicsinyke királynője is vevőkörébe tartozik. Illetőleg nem is ő, hanem a mamája, aki nagyban vásárolja nála a babákat. Számszerint az ő babája van már eddig Shirley Templenek és mind a legújabb divat szerint kell öltöztetni. Azt mondják, hogy a női viselet tavasztól nyárig és ősztől télre minduntalan megváltozik. Hát tessék most megkérdezni a babának a nyár alkalmából szandálcipőket és a téli könnyű lábtűket elkészíttetni, megdíjelnék a többi feltucat harisnyát rendelni, de nem ám a legolcsóbbat, hanem tizenhárompróbás, tiszta selymet, megfelelő kombinéket és egyéb alsót, nem is beszélve a különböző öltözködésszerű, amelyeket annyi változatban szükségesek, hogy kifogástalanul ruházzák a kicsinyke életlen lényeknek porcellánból való babákat. Bizony egy eleven gyermek kiruházása sokkal drágább, mint egy babáé. Azonban az éven át nem kerül annyi pénzbe, mint egyetlen ilyen bábu felöltöztetése. Hát még a babák? Valóban csak a világsztár csemeték szüneteltethetők az életlen babákhoz, az eszelen fényűzést és bizony, hogy nem volt még olyan igazi királyi asszony, akinek ilyen babakaszárnyája lett volna gyermekszobájában.

A porcellánbabáknak tehát jó dolguk van. A legtöbb megannyi kis fetések brüsszeli csipke- és brokátpaplanos ágyban, mialatt igazi eleven bábák, milliók és milliók nélkülözik a tejet, a meleg ágytűt, a fűtött szobát és gyakran elpusztulnak mielőtt még nyiladozó szemük meglátta volna a napot. Szörnyű a gyermekhalandóság viszonyai, nyomor, táplálékhiány, tuberkulózis, mindenféle ragály következtében a halál valóságos kaszája a bimbózó életet átláthatatlan sorait. A bábák azonban Buenos Ayresből Párisba kerültek, mert Shirley Temple babáinak sürgős a városa toaletta. Az idők dokumentuma ez a tény. És mindennél jellegzetesebb, hogy az illető hölgynek elég szemérmetlen bátorsága az ötszáz baba hisztériáját elmondani. Nem kihívás-e ez az eszelen ügypazarlás, ez a játékszobák dozsólása ebben az életszemélyes nyomorúságban? Tíz millió munkanélküli van Amerikában. Egy országra való munkanélküli nép alig tud gyermekének tejet és kenyeret adni és ugyanakkor kiplakátirozzák a reklámfőnököt, hogy Shirley Templenek ötszáz divatbabája van. Rossz reklám. Ilyen és hasonló elbeszélések ösztönözése nyomán támadhatnak a forradalmak.

(F.)

Az érdeklődés központjában...

Az Ön arca egész napon át ki van téve az érdeklődő pillantásoknak. Gondot kell tehát fordítania arra, hogy arca mindig ragyogóan sima, friss és üde legyen. Ezt elérheti a Richard Hudnut féle Three Flowers krémek mindennapi használata által, mert ezek tisztítják, táplálják és védik arcát.

A Three Flowers Cleansing Cream, tökéletesen megtisztítja az Ön arcát a tisztátalanságtól és a puder maradványoktól. A Three Flowers Skin and Tissue-Cream, értékes sejtekkel táplálja az Ön arcát és üde, fiatalos arcát kölcsönöz. A Three Flowers Vanishing Cream, a leg-tökéletesebb puder alap és megvédi az Ön arcát a szél, portól és naptól. Használja minden nap a Three Flowers krémeket és arca mindig üde és szép lesz.

H U D N U T
Puder és Krém

Az uralkodó megjelent a CFR hetvenéves jubileumi ünnepségein

Tizenkét állam képviseltette magát az államvasutak jubileumán

Bucurestiből jelentik: Az államvasutak giulestii stadionjában nagy ünnepségek mellett tartották meg a CFR 70 éves fennállásának jubileumát. Már a hajnali órákban az északi pályaudvar és a stadion közötti városrész egész lakossága helyet foglalt a betonkerítés párkányzatán és sokan a két hatalmas oszlopon találtak helyet, amely nemzeti színekkel volt bevonva. A tribünök túlszűfoltak voltak.

Több, mint 20 ezer főre becsülték a nézők számát.

Az ünnepség előtt sorra érkeztek a kormány tagjai, élükön Calinescu miniszterelnökkel, a diplomaták, a nagyvezérkar főnöke, Sidorovici Teofil, a Straja Tarii vezetője, a francia, német, angol, spanyol, görög államvasutak küldöttségei és hét főváros kiküldöttjei. Az uralkodó megérkezéséig a küldöttségek részletes felvilágosításokat kaptak az államvasutak belső szervezetről. Megjelentek a CFR zenekar hangjai mellett a vasúti tisztviselők különítménye, a Nemzeti Ujjászületési Front egyenruhájában, majd a CFR alkalmazottak sportkülönítménye, a futball, rugby, hockey, kerékpárosok és a vízisportosok csoportja, végül pedig a CFR pilótái.

Öfelség, II. Carol király Mihai nagyvajda és Pál görög trónörökös társaságában érkezett meg és

a közönség egetverő üdvözléssel fogadta.

A húszezer főnyi tömeg egyemberként ünnepelte az uralkodót. Calinescu miniszterelnök és Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter, valamint az államvasutak vezetői fogadták az uralkodót, majd ősi szokás szerint, istentisztelettel kezdődött meg az ünnepség. Ezután Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter mondott beszédet és megemlékezett az államvasutak multijáról és tevékenységéről egészen a mai napig. Öfelsége, II. Carol király Mihai nagyvajda, a görög trónörökös, a kormány és a diplomáciai kar tagjai kíséretében megtekintette a CFR strajer-táborát, az a vasúti műhelyek tanonccsoportjait mutattak be gyakorlatokat. Ezután megelégedéssel szemlélte a stadiont és a liliputi vonatot, amelyet a strajerek készítettek. Ez a vonat hét, egyenként hat személy befogadására szolgáló kocsiból áll és miniatűr mozdony, a „Strajer”-vonatja. A CFR múzeumában Macovei igazgató adott felvilágosítást az uralkodónak, majd pedig bemutatták a nemzeti ipar készítményeit, amelyek rendkívüli tetszést arattak. Következett a kultúrpalota megtekintése és délután 2 órakor az Athene Palace szállodában a CFR díszbevonat adott, amelyen a 12 külföldi delegáció tagjai és Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter vett részt.

27 tengeralattjáró katasztrófa 35 év alatt

1904. júniusában süllyedt el az első buvárnaszád Emberáldozatban a Thatis tartja a rekordot

A Thatis katasztrófája az első tengeralattjáró katasztrófa 35 éves évfordulóján következett be. 1904. június 29-én süllyedt el a kronstadti kikötőben az első tengeralattjáró, az orosz Define, amely huszonhat tengerésszel szállt a hullámsírba. Csak 1920-ban sikerült megmenteni először egy elsüllyedt tengeralattjárót: az amerikai S-5-öt.

A Thatis különben szomorú rekordot jelent, mert

ennyi emberéletet egyetlen katasztrófa sem követelt.

Idáig az a japán tengeralattjáró tartotta ezt szomorú rekordot, amely 1923. augusztus 21-én, Kobe közelében 85 tengerésszel süllyedt el.

A nagy tengeralattjáró katasztrófák története különben a következő:

1904. június 29-én a kronstadti öbölben 26 emberrel elsüllyedt a Define orosz tengeralattjáró.

1909. június 22-én a Fekete-tengeren az orosz Kambala összeütközik egy teherhajóval. Husz halott.

85 halott... 50 halott...

1922. március 23-án Gibraltárnál egy angol tengeralattjáró összeütközik egy torpedórombolóval. 23 halott.

1923. augusztus 21-én egy japán tengeralattjáró Kobenél elsüllyed.

Nyolcvanöt halott.

1923. október 23-án az amerikai O-5 a Panama-csatorna bejáratánál összeütközik egy gőzessel. Két halott.

1924. január 10-én az angol L-24 tengeralattjáró összeütközik a Portland cirkálóval. 48 halott.

1924. március 19-én egy japán tengeralattjáró összeütközik egy japán csatahajóval. Negyvenkilenc halott.

1925. január 13-án az amerikai S-19 elsüllyed, de sikerült kiemelni.

1925. január 30-án az amerikai S-48 elsüllyedt. Ezt is kimentették.

1925. augusztus 26-án az olasz Sebastiano Venerio gyakorlatozás közben Szicília partjain elsüllyedt. Ötven halott.

1925. szeptember 26-án az amerikai S-51 összeütközik egy személyszállító hajóval. Harminchat halott.

1925. november 11-én a La Manche csatornában elsüllyed az angol M-1. Hatvankilenc halott.

1927. december 17-én elsüllyed az amerikai S-4. Negyven halott.

1928. augusztus 6-án az Adriai tengeren egy torpedóromboló elsüllyeszti az olasz S-14-et. Harmincegy halott.

1931. nyarán a kínai vizeken elsüllyed a Poseidon angol tengeralattjáró. Ekkor rendszeresítették a Davis-féle mesterséges tüdőt.

1930-ban elsüllyed a francia Ondine. Egyetlen emberét se sikerült megmenteni.

1932-ben elsüllyed a francia Promethee.

Az első tengeralattjáró, amelynek legénysége sikerrel használta a Davis-féle mesterséges tüdőt, az angol Prokidou volt, amelynek legtöbb tengerésze a mesterséges tüdő segítségével megmenekült. Néhány áldozata még így is volt azonban a szerencsétlenségnek.

HOGYAN MŰKÖDIK A DAVIS-FÉLE MESTERSÉGES TÜDŐ?

A Davis-féle mentőszerkezet, a „mesterséges tüdő”, amelyről a Thatis katasztrófájánál annyit esett, egyike a legszellemesebb mentőszerkezetnek. Idáig a gyakorlatban is kitűnően bevált, úgyhogy mikor 1931-ben a kínai vizeken elsüllyedt a Poseidon angol tengeralattjáró: minden angol buvárnaszádot felszereltek vele, sőt a francia flotta is rendszeresítette.

A Davis-féle mesterséges tüdő hatalmas oxigéntömlőből áll, amelyekből gumicső vezet a tengerész szájához. A mesterséges tüdőt a nyakába akasztja a tengerész, úgyhogy

1910. május 26-án a La Manche csatornában a Pas-de-Calais személyszállító hajó összeütközik a francia Pluviose tengeralattjáróval. 27 halott.

1912. június 8-án a francia Vendemaira tengeralattjáró összeütközik és 24 emberével elsüllyed.

1915. március 24-én az amerikai F-4 Honolulunál 26 tengerésszel elsüllyed.

1919. június 4-én az angol L-55 a kronstadti öbölben összeütközik egy szovjet torpedódávasszal. 41 halott.

1919. június 30-án az amerikai C-2 a Csendes óceán parján elsüllyed. Három halott.

1920. március 24-én az amerikai H-1 a Magdalene öbölben elsüllyed. Négy halott.

1929. szeptember 1-én az amerikai S-5 elsüllyed. A legénységet teljes egészében sikerült megmenteni.

1921. szeptember 26-án a San Pedro öbölben az amerikai R-6 elsüllyedt. Két halott.

a mellén és a hátán két nagy gumitáska fekszik

s a nyakát így övszerűen veszi körül a szerkezet. A gumicsövet, amely az oxigént a tengerész szájához vezeti, gumipántokkal az arca erősítik, úgyhogy

víz nem hatolhat a menekülő szájába.

A tengerész orrát acélkapocs fogja be, hogy az orron keresztül se hatolhasson víz a szervezetbe. A szemet autózsemműveghez hasonló, rendkívül erős üvegből készült, gumikeretes pápaszem védi. A mesterséges tüdőben levő oxigénnek nagy felhajtó ereje is van, úgy, hogy a menekülőket szinte feldobja a víz színére. Odafenn a Davis-féle mesterséges tüdő mentőövként működik és a tömlőben levő oxigén órák hosszat is a víz felszínén tartja a megmenekült tengerészeket. Az elsüllyedt tengeralattjáró elhagyására különleges szerkezet szolgál. Minden angol tengeralattjárón két „veszkijárat” van. Közvetlenül a veszkijárat alatt külön erre a célra épített kamra fekszik. Ha a tengeralattjáró elsüllyed és a legénység parancsot kap a hajó elhagyására, minden tengerész magára csatolja a „mesterséges” tüdőt, amelyből mindig annyinak kell lennie a tengeralattjárón, ahány utast magával visz.

MENEKÜLÉSI LEHETŐSÉG A HULLÁMOKBÓL

Két tengerész — rendszerint, akik legjobban értettek a mentőszerkezet kezeléséhez — felmege a veszkijárat alatt levő „menekülési” kamrába. Egy szelepen át vizet bocsátanak a légmentesen záródó fülkébe. A szelepet csak akkor zárják el, amikor a kamra felső felében összesűrűsödő levegőnek és a tengervíznek a nyomása kiegyenlített. Ilyenkor hónaljig vízben állanak a veszkijárat kezelői.

A tengeralattjáróból nyíló acélajtó folytatásaként

Nincs visszataszítóbb, mint a szájkellemetlen szaga

Autobuszon, villamoson, színházban, műteremben, vagy táncteremben, a lehető legvisszatartóbb benyomást teszi szomszédunk vagy szomszédnők rossz lehellete. Igaz, hogy ennek szagának valamilyen oka van, de az ok nem a szag okozat, hanem még súlyosbítja a bűnt. Mert bűn az, ha egy civilizált ember elhanyagolja egészségét, annyira, hogy kibírhatalanná áll a társasága azoknak, akikkel beszélget, vagy akárcsak a közelében is áll.

A szájkellemetlen szaga főleg a gyomor rossz működésétől függ. A hiányzó emésztés a gyomorban, vagy a rendetlen evés erjedési, roslási folyamatot, a savak mennyiségének csökkenését, illetőleg fokozását idézi elő és ennek következtében beállott zavarok gyomorgöröcsölését súlyos gyomorbajokat és bélbetegségeket okoznak. Ezen betegségek gyógyítására a már világhírűvé vált GASTRO-D. gyógyszerrel rendelkezünk, amit orvosok is ajánlanak.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban, drogériákban, vagy postán megrendelhető. A leírását mellett Császár E. gyógyszerárak, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

vastagfalú acélhenger nyílik a hajó belsejébe.

Ugy van szerkesztve, hogy a henger végkamra alsó felét elborító vízbe beleérjen. Képtelenül ez alatt a henger alatt a mentőkamra fenekén egy második erős acélajtó fekszik. A mentőkamra vezet a tengeralattjáró belsejébe és ezen az ajtón keresztül másznak vaslétrán a mentőkamra a soron következő tengerészek.

Amikor a parancsnoktól utasítást kap a tengerészek a hajó elhagyására, a soron következő emberek a szájukra csatolják a „mesterséges tüdő” gumivezetékét, elzárják az orukat és felteszik a pápaszemet. Elindulnak a mentőkamrába vezető vaslétrán és kinyitják az ajtót, amelyet nyomban utána bezárnak. Behajolnak a veszkijáraton vezető acélcsőbe és kezelő tengerészek kinyitják a „veszkijáratot”. A következő pillanatban a mesterséges tüdő felhajtó ereje a víz színére dobja a tengerész. Olyan gyors szokott ez lenni, hogy még vízszint is víznek magukkal a menekülő, hirtelen fekezni tudják a nagy sebességet. Minden percében két-két ember hagyhatja el a hajót. Erre az ötperces időközre azért van szükség, hogy közben a veszkijárat ajtajait kezelő tengerészek ismét kiegyenlíthessék a nyomáskülönbséget, amely a két ajtó kinyitása következtében beállott. Amikor már a tengeralattjáró mint utasa a felszínre ért: a két kezelőtengerész elhagyja a veszkijáraton keresztül az elsüllyedt hajót.

Sajnos, ez a módszer most nem vált mert, hír szerint, az egyik polgári személy beleszorult a kijáratban.

Adományok a jözsefialváltűzkárosultak részére

Lapuk kiadóhivatalához tegnap a következő adományok érkeztek:

P. J.	100 l
W. J. Orsova	100
Sz. P. Orsova	100
H. D.	200

Összesen 500 l

Gyűjtésünk végösszege az eddigi adományokkal együtt 24.385 lei. A gyűjtést folytatjuk és az összes adományokat nyilvánosan nyújtjuk.

Frick német belügyminiszter beszéde a német-magyar baráti kapcsolatról

Budapestről jelentik: Frick német belügyminiszter pénteken este a rádió útján nyilatkozott magyarországi tapasztalatairól. Beszéde során kiemelte az iránta megnyilvánult szívélyes barátságot és rokonszenvet. A vendégserzetet úgy értelmezi, — mondotta — mint a népeink közötti szoros kapcsolatok kifejezését, amelyet az évszázados történelmi visszaemlékezés meghatározott és amelyet az utóbbi idők sorsközössége még jobban megerősített. A két nép üsereje és erős nemzeti lendülete azon az uton van,

hogy mindkét nemzet számára biztosítja Európában azt a helyet, amely őket munkájuk teljesítményük szerint megilleti. Mindeneset fontos kiküszöbölni a belső bomlás jeleit. Új Németország, mint Magyarország letörték kommunizmust, így csak természetes, hogy Magyarországgal csatlakozott a Németországból Olaszországból és Japánból álló nagy világpárti háromszöghez. Hozzá kell még tenni, hogy a két ország gazdasági viszonylatban kiegészíti egymás szükségleteit.

Keresztény közszellemet!

Mindig voltak és lesznek emberek, akiknek minden úgy van jól, ahogy van. Másoknak viszont örökösén visszatérő panaszja, hogy semmi sincsen úgy, ahogy kellene, ahogy ők szeretnék. Ez a kétféle felfogás és kétféle gondolkodás, mint természetszerűleg feltételezhető volt, észrevételekkel kísér minden közösségi mozgalmat, véleményét hangoztatja újabb népközösségi frontbátörülések ügyében is, megteremve a vonatkozó gyümölcsöket az elfasultság, vagy örökös elégedetlenség terén.

Amíg valaki magánvéleményt hangoztat, addig könnyű felette élni. Elhangzanak azonban, nem is olyan szik barátai körökben, önmagukat illetékeseknek érzők körében olyan előrebeszélések is, amelyeket még idejében szőnyegre kell vinniük és fel kell boncolnunk, mert alapjukban véve igen alkalmassak a lelkek megmételtyezésére.

Özintén szólva, nehezünkre esik az alábbiakat leírni, mert aki a sorok között akar csak olvasni és a vitatkozó igazát firtatja s nem az emberek és dolgok felett álló igazságot keresi, annak hiába magyarázunk. Akik mindenütt a szeg mellé vágják le a kalapácsot s állandóan hadilábon állanak a logikával, azok aligha fogják egy újságcikk tükrében belátni saját álláspontjuk tarthatatlanságát.

Ha nagyon burkoltan akarnánk kifejezni mondanivalóinkat, akkor azt íránk, hogy még nem vesztett ki nálunk a más portáján sepergetés nyárspolgári divatja, mely a jóindulatu kritika vagy a fölényeskedés és felvilágosultság leple alatt érvényesíti saját kicsinyes szempontjait s végeredményben gátolja az erők összpontosítását és maradéktalan kiaknázását.

In medias res!

Nem egyszer leszögeztük ezen a helyen, hogy az a jelszó, hogy „helyet a fiatalságnak“, úgy értendő, hogy a nemzet fiatal értelmiségét, iparos, kereskedő, földmives társadalmát és a városi nép zömét alkotó munkásság értékes fiatal elemeit be kell vonni a szervező és építő munka irányításába is, az évek vagy évtizedek óta küzdők mellé. Ez csak természetes. Nem értjük ezt azonban úgy, hogy valaki csak jelszavakat fogadjon el, a tartalmat pedig elszakítja. Nem értjük úgy, hogy valaki az új fogalmakkal dobálva is a megkövesedett ateista vagy antiszocialista recept szerint dolgozzon és azt akarja beledolgozni a melléje kerülő fiatalságba, feledve azt, hogy annak életfelfogása és világnézete már merőben különbözik az övétől. Amikor új szellemet sürgetünk, akkor elsősorban nem új embereket, hanem megújuló közszellemet követelünk: keresztényebb magyarságot! Keresztény magyar közszellemet! Nem barátja tehát a fiatalságnak, aki a maga ösdi, levitézlett rigmusait zengi és a világ színpadán már leszereplő, nemzetmérgező, lelkiismerethomályosító irányzatokat szeretné új életre kelteni. A szellem megújulása a legfontosabb s ezért szükséges, hogy nem a korra, de szellemre nézve fiatalok kerüljenek a kormánykerék mellé.

Amint ezenfelül szóvá tesszük, azt már az egység és összhang feltésével tesszük. Nem tudjuk, kitől és honnan, de elindult és hallatja szavát egy irányzat, mely szerint meg kell akadályozni, hogy a népközösség szellemi irányításában befolyásos szerephez jussanak az — egyházak.

Ha ezt valamelyik kávéházi törzsszatsznál mondaná valaki, legfeljebb megmosolyognánk. Ott mondhatja. De hangulatot kelteni ilyen irányban a társadalmi érintkezés egyéb vonatkozásaiban, ez már felelősséggel járó, következményeket maga után vonó eszmeterjesztés. Ha valaki gözölgő fekete mellett tetei a régi jó időket, amikor a munkástömeggel még el lehetett hitetni, hogy csak azért nem boldogulnak s azért nem kapnak rendes munkabért, mert „a papok az urak pártján állanak és együtt nyomorítják a szegény népet“, ha valaki ezen busul, hát legyen. Azt is megteheti. Azóta már nagyot fordult a világ, sorja. Láttak a munkástömegek olyan csodát is, amikor kapitalista pénzen robbantottak templomokat, iskolákat és kommunista izgatás vádjával küldtek kényszer-munkára papot. És láttak, éppen nálunk, kisebbségi sorsban élve, hogy aki családjukhoz és gyermekükhöz elviszi az édes anyanyelvet és testvéri segítséget, az nem a kávéházi klikk és nem vizsgálódó hitelenség, hanem a népe mellett mindvégig hűségesen kitartó egyház.

Mindent kötelelességszerűen jegyezzük meg, mert akik a fenti kijelentést terjesztik, azok az al támasztják alá az általuk mondottakat, hogy az tulajdonképpen nem is egyéni nézet, hanem... halljunk csak oda: közvélemény!

Csak a tudatlanság és rosszakarat — vagy talán a tehetetlenség — adhatja manapság

valakinek az ajkára ezt a kérdést: de hát tulajdonképpen mit tettek és tesznek az egyházak a kisebbségi magyarságért?

Ha egy polinéziai őslakónak támadna ilyen naiv kérdése vagy értelem-derítő kételye, azon nem csodálkoznánk. De olyanoknak, akik itt élnek s járnak körünkben... olyanoknak... Valami szánandó lelki elferdülés jele ez. Nem struccmentalitás. Több ez. Keserűségünkben úgy mondanánk: közönséges áruhá. Elárulása annak, amink még meg van ezekben a gondterhes időkben.

Vajon mi gyengítheti meg az illetén beszélni látóképességét, hogy ennyire el tudnak nézni a szinte egyetlen átfogó jellegű kisebbségi kulturerőforrás felett, jótékonyági művek felett, amiről nem is jó sokat beszélni, mert felhívhatnánk az oktan gyanakvós baljós figyelmét...

Mikor fogják némelyek megtanulni, hogy a kulturmunka, a nevelés, az áldozathozás, a könnyek letörlése, mindez — nem babona. Mert úgy szól a fáma: az egyháznak és papjainak hagyjuk meg az ő babonáikat.

Régi patinás jelszó ez. A századeleji antiklerikalizmus eskövénye. Amikor kiagtatták, akkor is hamis volt, ma pedig egyenesen azokra alkalmazható, akik még használják. Ők hisznek babonás fanatizmussal abban, hogy fenn tarthatják a társadalmi ellentéteket, a népi egységet megbontó kasztrendszer, a hitetlen anyagelvűséget és kiirthatják a kereszténységet.

Sajnos, — állapítja meg a mellébeszélés egy másik fázisában ez az irányzat, — sajnos, hogy nem egy erdélyi magyar közösségben, nem egy városban az egyházak, illetve egyháziak kezdeményezték a népközösségi kulturszervezkedés első lépéseit... és szavuk lesz nálunk is a szellemi irányításban...

Sajnos!

Érzed, kisebbségi magyar testvérem, milyen guny és tehetetlenség van ebben a szóban, hogy sajnos? Benne van az is, többek között, hogy sajnos, hogy ő... és nem én. Sajnos, hogy a tekintély indít és nem az ambíció. Érzik ebben a szóban, hogy „sajnos“, az a szánalmas tanácstalanság és totyogás, amely tehetetlen keserűséggel nézi, hogy az erők, a népi erők, a népi életforrások kissé másképp alakulnak és színeződnek, mint egyesek tervezték és remélték.

A végső oka mindennek ugyanis itt keresendő. A magyar nép arra hallgat, aki vele és érte dolgozik. Arra, aki áldozatot is hoz érdekében. Ebben első között van mellette egy a katolikus egyház, mint a protestáns felekezetek. Mi csodálni való van azon, ha ez a munka tekintélyt biztosít. A nép mindig realista. Annak

SOVATA FÜRDŐ

CONCORDIA VILLA

Elsőrangú penzióval egybekötve. — Központi fekvés, közel a Medve-tóhoz. — Napos terrasz. — Modern komfort. — Folyóvíz minden szobában. — Elsőrangú román, francia és magyar konyha (diétikus is).

Időszerű

mérsékelt polgári áruk

Az előszezonban napi 120 lei — Családoknak kedvezmény!

Előjegyzések Timisoarán: Bul. Carol I. I. emelet, 1. sz. Papp Margitnál, vagy Sovatan: Pensio Villa Concordia

hisz, amit lát. Ma látja, hogy egyháza nemcsak vallási érzésének hivatott gondviselője, de népi kulturájának is főntartója, védelmezője, továbbfejlesztője.

S ha úgy tetszik, a nép mást is lát. Látja, hogy egy közösségi mozgalomban az egyházak szerepe nélkülözhetetlen. Kisebbségi egyházaink testvéri békében élnek együtt, megosztott kulturfeladatok vállvetett munkájában és becsülik egymás teljesítményeit. Velük tehát minden közösségi mozgalom olyan hatóerőkre tesz szert, melyek a szeretet, béke, együttműködés biztosítékai. Ha nem is igyekeznek névleg és címleg ott szerepelni az élen, a valóságban és nem is oly láthatatlanul mégis ott maradnak az élen. Az első sorban. A munka és áldozat frontján. Mellettük eltolódhatnak Jánosok, Péterek és Pálok szélsőjobbra, vagy szélsőbalra, tulzába vitt antiszemizmusha vagy antiklerikalizmusba, — kisebbségi egyházaink viszik tovább is a keresztény népi kultúra fátylóját, nem törődve, jár-e azért hozsanna vagy sem.

A keresztény közszellem legelső pillére, melyre támaszkodhat, a megértés, béke, összhang. Ezt keressük s ha kell, harcolunk is érte. Elégtétel és öröm számunkra, hogy éppen az újabb nemzedék soraiban vannak sokan, akik a sallangmentes, jelszavaknak be nem dülő, igaz keresztény magyarság hordozói. Ott keresik a népközösségi erők összefogását, ahol kell. Az igaz kereszténységben.

Az egyház helyén van. A nép is. A keresztény gondolat pedig izmosodik. Erősödik. Győz. Győz, mert hiszünk a keresztény életesszme jövőjében.

Hiszünk.

Rendületlenül.

Kulcsár Kálmán.

A kladnói rendőrgyilkosság súlyos következményei

Aki ismeri a gyilkos személyét és nem jelenti fel, agyonlövik

Prágából jelentik: A német rendőrtörzsmester meggyilkolása következtében tett intézkedésekkel kapcsolatban a kladnói rendőrkerületet 50 ezer márka (2 millió lei) pénzbírság megterítésére kötelezték. A kladnói kerületi főtanácsost utasították, hogy a pénzbírság előteremtésekor lehetőleg mentesíteni igyekezzenek a cseh

munkásságot és inkább a Benes-pártiakat és a gazdag zsidókat adóztassa meg.

Knecht Vilmos rendőrfőtörzsmester holttestének felboncolása alkalmával megállapítást nyert, hogy a gyilkosságban legalább ketten vettek részt. A hatóságok elrendelték, hogy aki tudja, hogy a gyilkosságot ki követte el és ezt nem jelenti, lövje agyon.

SCALA KERTMOZI

METRO
FILMPALOTA

A SCALA mozi németül beszélő slágere! Előadások kezdete hétköznap: 5, 7 és 9.30 órakor. Szombat, vasárnap és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9.30 órakor

Száz esztendő a bélyeggyűjtés, amelyből világszenvedély lett

Carol király Öfelsége is gyűjtő. — Az angol király birtokában van a világ legnagyobb és legértékesebb bélyegalbuma

A bélyeg ma már nemcsak gyűjtési ág, hanem divat is. Nagyobb népszerűségnek örvend, mint valaha a Freudizmus és sok más izmus. „Békeidőben” a gyermekek szórakozása volt nagybárá, azután fiaikra hivatkoztak a felnőtt gyűjtők, — a fiatalok teszem el a bélyeget, a leányomnak veszem, — míg elérkezünk a nyílt szintvalláshoz. Ma már ezer és ezer szenvedélyes gyűjtő van, — vagy talán a „szenvedélyes” szó fölösleges is, mert igazán gyűjteni, csak szenvedéllyel lehet...

VIKTÓRIA KIRÁLYNŐ ARCKÉPE A HOSSZU SOR KEZDETÉN

Néhány szóval, vagy posta-kifejezéssel: távirati stílusban, ismertessük a bélyeg történetét.

Mai alakját Angliában vezette be Sir Rowland Hill. Az első felragasztott címke 1840 május 6-án szerepel. Ez Viktória királynő ifjúkori képét ábrázolja, színe fekete és értéke 1 penny. A rézmet-szetű képecske eszméje James Chalmes skót nyomdász dicséret, aki már 1834-ben ajánlotta a portó-zás és módját, de mint legtöbb kezdeményező, ő is visszautasítást kapott elismerés helyett.

Az angol ötletet gyorsan átveszi a többi állam. Svájc 1843, Bajorország 1849, Poroszország 1850-ben vezeti be a bélyeget és ugyeban az esztendőben Ausztria is közös bélyeget használ Magyarországgal. Ma már mindenütt meghonosodott a portózás e formája, melyet legutóljára, 1938 decemberében vezetett be Grönland, ahol e dátumig egyáltalában nem kellett a postáért fizetni, sőt a belföldi forgalomban most sem kell. Igaz, hogy a derék eszkimók ma sem csinálnak nagy gondot az írás-olvasás tudásából és sem a kereskedelem, sem a szerelem nem jelent túlságosan nagy forgalmat a grönlandi postának.

Egyik hatvan évvel ezelőtti német szaklapban — mert a bélyeg irodalma már 80 esztendő — olvassuk, hogy nem érdemes már a gyűjtést elkezdeni, mert

egyres példányok már megszerzhetetlenek.

Szigorú megállapítás. Mit szóljon tehát az, aki esetleg csak most kezdett gyűjteni?! Az elv különben nem helyes. Igazi gyűjtési ág nem is lehet teljes. A valódi kutató, gyűjtő, állandóan harcolni szeret, mind valamit elérhetetlen ideálért, mert a küzdelemben mindig több örömet talál, mint a cél elérésében, a kielégésben.

A bélyeg kiterjedt birodalma mindinkább sokrétűvé teszi a gyűjtést. Ma már nagyon kevés olyant találunk, aki mindent gyűjt. A specializálódás egyuttal törekvés a tökéletesség, teljesség felé, így nálunk a legtöbben csak európai bélyeget gyűjtenek, vagy csak egyes országokban kiadott címléteket, némelyek csupán emlékbélyegeket tesznek el, vagy éppen kél szerint csoportosítanak: tájkép, híres emberek, állatok, vagy címerek ésatöbbi szerint. Vannak olyanok is, akik csak ritkaságok iránt érdeklődnek.

Tévmányokat, hibás feliratos után kutatókat, melyekből aránylag igen kevés forog közhelyesen...

Ami bizonyos, hogy minden gyűjtés szép, de azért csupa bélyeg-nyomórékot elrakosgatni mégsem helyes. Az igazi szép bélyeg éppen olyan kevés lehet ugyan ritka, mint az igazi jó könyv, viszont az esztétikai élvezet kárpótól bennünket azért, ha értékben amazokat nem is éri el...

Ami bizonyos, hogy minden gyűjtés szép, de azért csupa bélyeg-nyomórékot elrakosgatni mégsem helyes. Az igazi szép bélyeg éppen olyan kevés lehet ugyan ritka, mint az igazi jó könyv, viszont az esztétikai élvezet kárpótól bennünket azért, ha értékben amazokat nem is éri el...

A fogorvosok KOLYNOS-t

ajánlanak a gyermekeknek. Miért?

Minden any tudja, hogy a kizsákosított fogorvosok, amelyek ártalmas és színtelenítő anyagokat tartalmaznak, főkéntretek és gyermekek fogainak finom romlását. Erőzt ajánlják a fogorvosok különösen a kicsinyek részére

Kolynos használatát. A fogorvosok garantálják ennek az edzésen habzó fogpóloszernak a pompa hatását, amely valóban tisztítja és gyógyítja a szájat ugyanakkor pedig a fogoknak rendkívül fényt kölcsönöz.

TEGYE RAGYOGÓVÁ MOSOLYÁT KOLYNOS-ossal GAZDAGSÁGOSABB VÁSÁROLJON HAGY TUDÁS.

A VILÁG

PARISBAN most szétében derülnek azon a különös tréfás eseten, ami nemrég a társaság egyik ismert tagjával, egy vegyeszeti nagyiparos feleségével, az egykor hírneves színésznővel történt. Az előkelő urhölgy szenvedélyei közé tartozott a mindennapi kiadós fürdés és ezt annyira túlozta, hogy naponta órákat töltött a fürdőkádban, mégpedig rendszerint abban az időszakra, amikor vendégeket szokás fogadni. Minthogy vendégei kedvéért sem tudott lemondani a fürdésről, megkérte a férjét, készítsen számára olyan vegyi anyagot, mely a fürdővízben oldva, azt átlátszatlanná teszi. A férj, aki tudós vegyész is, eleget tett a kérésnek s gyári kutatóműhelyében csakhamar előállította a kért anyagot. Az asszony, ezzel, tetszése szerint, tejfehérre, kékre, vagy zöldre színezhette fürdőjét s az jobban eltakarta testét, mint a legdivatosabb helyi ruha. Most tehát már nem kellett lemondania kedves szórakozásáról s fürdőkádjá körül fogadhatta vendégeit. Szabályos estélyek zajlottak le a fürdőszobában; a vendégek teáztak, koktéleztek a kád mellett és meghíttén csevegtek a szép hölgygel, akinek mindössze feje volt látható a vízből. A fürdőkádas vendéglátások híre csakhamar elterjedt egész Párisban. Aztán egyszerre csak megdőböntő esemény történt. Az egyik pazár „kádás estélyen”, mely már valószínű társadalmi eseménynek számított, az egyik vendég, a maga is jeles vegyész tudós, tréfából, a magával hozott vegyi anyagból észrevétlenül egy maréknyit beledobott a kád vizébe. Eppen javában folyt a kedélyes terefere, a mikor az előkelő hölgy észrevette, hogy vendégei elhallgatnak és mereven a kádra bámulnak. Követke pillantásukat — ó borzalom! — észrevette, hogy a víz sűrű kék színe szemlátomást halványul, kivilágosodik. A vendégek ekkor már rohantak kifelé a szobából, de mielőtt az utolsó is kikerülhetett volna, a kádvíz kristályosan átlátszóvá vált. A tréfás kémikus vendég ugyanis olyan oldóanyagot csempészett a vízbe, mely a színező készítményt kicsapta belőle s így a vizet megtisztította. A kádás vendéglátások azóta megszűntek.

CROYDON, London külvárosának hatóságai hatalmas arányú földalatti tömegbuvóhely építését határozták el, mely békeidőben a gépkocsik várakozó helyéül szolgál majd. Több mint 800 gépkocsi talál benne helyet, háború esetén pedig 30 ezer főnyi embertömeg menekülhet bele a repülőbombák elől. A 300—360 ezer fontra becsült építési költségeket kölcsön útján akarják előteremteni.

Gyűjtő Románia királya és az angol király

A legnagyobb gyűjtő maga az angol király, vagyis az angol korona, mert ez a mesébeillő gyűjtemény éppen ugy szál királyról-királyra, akár a korona gyémántjai. Egész termet töltöttek meg ezek a kötetek, melyekben elsősorban Anglia és domonimiai kaptak helyet. A legendás kék Mauritustól itt minden ugyszólván megtalálható.

Gyűjtő Románia királya is,

valamint az elhunyt egyiptomi uralkodó, Faud is hódolt ennek a szenvedélynek. Komoly bankárok, politikusok, tudósok foglalkoznak ma ezzel és most már nem szégyenlik ezt a régebben gyerekesnek hitt műfajt. A gyermek ma is gyűjthet, mint ahogy anyján olvashat mesét, míg a felnőtt tökéletesebben csinálhatja ugyanazt, akár a könyvek terén...

A posta és bélyeg kultuszának nagyon kedves és érdekes állomása van. Ilyen például a világhírű washingtoni „Dead letter office”, a halott levelek hivatala, ahol az Egyesült Államok minden kézbesíthetetlen levele összefut. Egy régi folyóiratban olvassuk, hogy 1883-ban, tehát a posta fejlődésének még aránylag alacsony fokán, egyetlen esztendő alatt nem kevesebb, mint 4 és fél millió darab került ebbe a temetőbe és ezek között 34.000 értékűvel volt. Szédületes szám. A küldemények kis része nyomozás, vagy felszólamlás útján elkerült mégis a címzetthez, de a legtöbb hiába várta a „felfutását”. Ezekből a levelekből hatalmas és értékes bélyeggyűjtemény lehetne összeállítani, mert hiszen a világ minden tájáról valók voltak — és bizonyosan köteteket lehetne azokból a regényekből is írni, amit a meg nem érkezett levelek okoztak...

Régi bűnügyi krónikákban olvassuk már a hamisításról. Ez egészen napjainkig nem ment ki a divatból és és különösen felülnyomott darabokban mutatkozik nagy választék. Nem mindennapi eset e téren egy fiatal festőművész fogadása. A mester borítékra pingált tíz pfennings bélyegeket, de olyan ügyesen, hogy a postán nem vették észre és lepecsételve továbbították a címzettnek. Az ügyeskedés mindamellett kislílt és a szellemesség a fogadási összeg megnyerését jövedelmezte ugyan, de 91 napi fogházbüntetésbe került a festőművésznek. Az ügyésznek kevés érzéke volt; ugylátszik a filatelista-művészet iránt.

Befejezésül a legidősebb bélyegproblémát regisztráljuk. Ez nem valami felemelő, de a postai értékeik nagy népszerűségére jellegzetes. Ujabbán nem csak pénzzel, fizetési eszközökkel folyik tilos üzérkedés, divatos szóval: sibilás, hanem bélyeggel is. Egymásután olvassuk most a léprement csempészők büntetését, azokat, akik

vagyontokat bélyeg alakjában akartak az ország területéről kifizetni.

Szomorú jelenség, de gyűjtés nem lehet érték nélküli és ami értékkel van összekötve, annak nyomában jár a bűn. Szerencsére azonban a vétek többször elrettentő példát, mint követendő cselekményt, így reméljük, hogy ez a szép gyűjtés, divat, átesik majd ezen a tisztítóúton és megmarad annak, aminek indult: jóakaratu emberek békés szórakozásának, kikapcsolódásának a robott hétköznapjaiból.

K. G.

Nyomorultul és elhagyottan meghalt a temesvári kórházban Cumpanas Gheorghe,

Dillinger amerikai gangsterkirály barátnőjének, a vörös ruhás nőnek a férje

A temesvári anyakönyvi hivatal halálozási anyakönyvébe tegnap bejegyezték, hogy meghalt Cumpanas Gheorghe ötvenkét esztendő naposán. A kórházban lehelte ki lelkét. Abba a szoba, amely az elhaltak hozzátartozóit tünteti felelték, hogy a felesége, született Bugariu Ana, ismeretlen helyen tartózkodik.

E néhány sor mögött izgalmas életregény kezdődik meg, amelyről évek előtt az egész világon beszéltek és amelyről a földkerekség minden nyelvén megjelenő újságok írtak.

Nem Cumpanas Gheorghe volt a nevezetes személy, hanem a felesége, született Bugariu Ana.

Az asszony volt ugyanis a hírhedt vörös ruhás hölgy, Dillinger amerikai gangsterkirály barátnője és árulója.

Kezdjük az elején.

Cumpanas Gheorghe a bánsági Nagykomlósban született. Már javakorabeli legény volt, amikor megismerkedett a Nyeréből származó Bugariu Annával. A faluban nem volt más leány nála és mivel Cumpanas is délecegy volt, hamarosan egymásba szerettek és a háború előtti években házasságot kötöttek.

A fiatalasszony azonban kivágott az egykori falusi életből. Szűk volt neki Nagykomlós. Abírta a férjét, vándoroljanak ki Amerikába.

Közvetlenül előtte, hogy Európában megkezdte a négy évig tartó szörnyű vérfürdőt, átmentek az Óceánra és meg sem állottak Csióig.

Cumpanas Gheorghe, akinek nem volt társasága, munkás lett az egyik húsfeldolgozóban. Kegyetlen napzámot végzett kora reggel késő estig. Többet keresett, mint Európában a feleségének, aki Amerikában hamaroskiművelődött és divatosan öltözködött, ez volt elegendő.

Körülmézet tehát az asszony, hogy maga is ténylegesen valamit.

Amerikában akkoriban volt legszigorúbb a rendszabály és vele együtt a legszemérméletlenebb és legvakmerőbb szeszcsempészet. A szeszcsempészek koronázatlan királya Dillinger volt. Adája nemcsak megrendelőnek adta el a szeszt, hanem egész sor titkos lebuji tartott a háza, ahol inni és kártyázni lehetett.

Cumpanas Gheorghe felesége eddig még ki nem derített módon

szeszcsempészetbe került a szeszcsempészekkel és ezek megbízták az egyik ilyen titkos lebuji vezetésével.

Az is számítottak és helyesen, hogy a szép asszony kedvéért a szeszforgalom megsokszorozódott.

A húsfeldolgozó gyárban robotoló Cumpanas Gheorghe az azonban nem volt inyere, mivel a felesége minden kérése, rábeszélése, fenyegetés ellenére sem hagyta abba azt az elfoglaltságát, szakított vele és ettől kezdve nem látta meg a férjét.

Cumpanas Anna hamarosan ismert lett a károgató világban. Nagyon sokat keresett. A divatosabb ruhákban járt és autója is volt.

Dillinger, a szeszcsempésző banda vezére, időnként ellenőrizte a titkos lebujiakat, egy alkalommal bevetődött az asszony által vezetett lebujiába. Mindent rendben talált, de legyőzötte az asszonyt, aki megtetszett neki.

Ettől kezdve éjjelente megfordult a helyiségben. Közte és az asszony között barátság, majd szerelem fejlődött ki.

Cumpanasné otthagya a lebuji, amelyet másra bíztak és ezután állandóan Dillinger mellett volt, akinek kedvéért kizárólag piros színű ruhákat hordott és ez hozta meg neki a vörös ruhás hölgy elnevezését. Dillinger nemcsak szeszcsempészt, hanem asszonyt is kapott benne, hanem remek társaságot is. Mert Cumpanasnak sok érzelme volt az üzlet és a csempészet iránt.

Igen ám, csak hogy az asszony kémeitől megtudta, hogy Dillinger olyankor, amikor üzleti úton van egyedül, más nőkre is tekint. Ez mindinkább felkeltette benne a féltékenységet. Végül annyira elkeseredett, hogy elhatározta:

Dillingert, akit esztendő óta hiába akartak letartóztatnia, a rendőrség kezére juttatja.

Nehogy megbánja tervét, hamarosan végrehajtotta azt.

Besúgta a rendőrségnek, hogy Dillingerrel az egyik mozi délutáni előadásán vesz részt és utána karonfogva jön ki vele.

Amíg Dillinger a moziban szórakozott, addig a rendőrség emberei megszállták a mozi előtti teret.

Dillinger vígan jött ki a moziból. Cumpanas Anna, aki karonfogva haladt vele, hamarosan észrevette a polgári ruhába öltözött rendőrpáncsokot, akivel az egész teret megbeszélte. A rendőrtiszt szemének intésére elegendte Dillinger karját és két lépést oldalra húzódott.

Abban a pillanatban megszólalt a rendőrségi kézi gépfegyver és Dillinger szitává lőtt teste holtan bukott az aszfalton képződött vértócsába.

Az árulás után a vörös ruhás asszonynak Amerikában nem volt maradása. Félt a gengszterek bosszújától és a rendőrség segítségével — amely segítségét kétségbe nem ötveneret dollárt jelentett — eljutott Newyorkig, ahol titokban hajóra szállott.

Cumpanasné egy darabig Párisban élt, majd hazajött a Bánságba és megkereste a férjét. Válni akart Cumpanas Gheorghétól, hogy a multtal megszakitson minden kötelékét.

Cumpanas Gheorghet megtalálta Nagy-

Lerombolták Párisban azt a házat, amelyből Robespierre a francia forradalmat irányította

Általános az a vélelem, hogy a forradalmakat nem lehet irányítani. A francia nagy forradalom két évi kezdő szakasza azonban mégis azt bizonyítja, hogy ezen szabály alól is akad kivétel. Mert a nagy forradalom minden szála a párisi Saintonge utcáj harmadik emeleti szegényes lakásában futott össze, ahonnan a „megvesztegethetetlen” irányította a hadműveleteket és ahonnan csak egy intés kellett és máris rendre kaszabolta a guillotine a fejeiket. Ki volt a megvesztegethetetlen? Mindannyian tudjuk, hogy Maximilien Robespierre, aki második jelzőnek a terror országlója címet kapta. Megdöbbentő hatalomra tett szert ezekben az időkben a nemrég még ismeretlen, szürke arrasi ügyvéd, tőle reszketett egész Franciaország, nemcsak a forradalom ellenségei, hanem még legodaadóbb hívei is, a jakobinusok. Mert ez a fanatikus, nem ismert család, barátot, távol volt tőle minden érzés és emberi vonalom, csak megváltozó eszméi fantomjait kergette a szüntelenül delgozó nyaktóló ütemére.

De amilyen kegyetlen volt a többiekhez, ugyanolyan rideg volt önmagához is ez a pihenést, fényűzést, vagyon visszautasító, anyagi vágytalanságban élő aszkéta, aki éjszakáját és napját az otthona, a konvent és a jakobinusok klubja között osztotta meg, amelynek elnöke volt. Vajjon milyen volt Franciaország teljhatalmu diktátorának lakása, aki két évi uralkodása alatt minden királyoknál különben gyakorolhatta az egyeduralmat? Székelhetett volna ő Versaillesben, vagy válogathatott volna pompás otthont bármilyen palotában, de ő megma-

BUZIÁS idei attrakciója, a tündérkerttel ellátott és minden elképzelhető kényelemmel felruházott

PENSIUNEA

Vila „Margot”

melynek ultramodernségén csak a dumping árai tesznek túl.

Telefon: 10 sz. Rádió, patefon, saját angol-park. Buziás-bái. I. Duca uca 15 szám.

Tulajdonos:
Margareta dr. Boca

komlóson, ahol az napszámokodott. Mikor meghallotta, miről van szó, kijelentette, hogy nem válik. Ha a felesége eddig is válás nélkül élte a világát, — mondotta —, folytassa ezt, de nem mint elvált asszony. Dillinger egykori barátnője még néhányszor próbálkozott megállapodni Cumpanassal, pénzt is ígért neki, de hiába. Az asszony akkor Temesvárra jött, itt élő rokonaihoz hívatta Cumpanast és azok segítségével akarta férjét, aki hosszú idő óta már csak névleg volt az, megpuhítani.

Nem sikerült. Erre dühösen elutazott. Aláltóltag Bucurestiben van jelenleg, ahol az éjszakai lokálokban látható.

Cumpanas Gheorghe nem tért vissza Temesvárról Nagykomlóra. Odahaza sokat bosszantották a feleségével. A városban nem ismerték. Itt napszámokodott, tengődött. Kéthárom év óta egyre kevesebbet keresett. 1939-ben már nem talált munkát és hajléktalanul eszavargott az utcán. Teljesen legyengült az éhezéstől. Április 24-én a piactéren összeesett. A mentők kórházba vitték, ahol megállapították, hogy hat nap óta egyetlen falat étel sem volt a gyomrában. Szervezete teljesen tönkrement és a kórházi ágyról nem kelt fel többé. Most megváltotta szenvedéseitől, nyomorától a halál.

Cumpanas Anna pedig özvegy lett. Vajjon mikor értesül róla? (k. e.)

radt a Rue de Saintonge harmadik emeleti ócska lakásban, amely egy keskeny szobából és egy kicsinyke konyhából állott. A konyhán keresztül kellett belépni ebbe a történelmi nevezetességi szobába, ahol kora hajnalig lógott réveteg fényben a dolgozóasztal parkányán a fagygyugyertya. Vajjon mik lehettek a gondolatai ennek a végtelenségig elzárkózott, titokteljes embernek, aki soha senkinek sem tárta fel a szívét? Vajjon megremegett-e valahogy belülről, amikor látta, hogy már elnyeléssel fenyegeti az a szenvedélytenger, amelynek viharhullámai ő korbácsolta fel? Vajjon nem voltak-e pillanatai, mikor ez az érclelek megrendült és felsőhajtott: Nem lett volna-e jobb szürke ügyvédnek maradnom Arrasban?

Mert forgandó ám a sors és ő, aki a legmagasabbban állott, ő zuhant le hirtelen a legmélyebbre. Tavasz napján tartották. Robespierre ment legelő a fején virágkoszorúval, utána vagy harminc lépésre a nemzetgyűlés, majd utánuk egész Páris közönsége. A nép pedig suttogott-bugott: Nézd csak Robespierret! Egészen egyedül legelő megy! Hát több már, mint az egész konvent együttvéve? Valóban több volt, ő volt a terror lelke. És ime alig tel el egy hét, már az ő feje is lehullott a fűrészporos kosárba. Így mulik el a világ minden dicsősége. De elmúlnak a dolgok is. A napokban lerombolták Párisban azt a házat, ahol 1789-től 1891-ben bekövetkezőt, vérpádalálást Robespierre lakott. Így eltűnt és porrá vált a nagy forradalom legnevezetesebb, kövevésett dokumentuma.

(Flamencur)

bemutatja a rendkívül érdekesítő és izgalmas 100% németül beszélő rendőrfilmét.

RIVOLI

A VÖRÖS FONAL

(Holm gyilkossági ügye)

Főszerepben: HARALD PAULSEN — Erich Engels rendezésében. — Paramount híradó: Az angol királyi pár Kanadában. — A Squalis tengeralattjáró. — Az acéltüdejű ember Lourdesban Dél előtt 11 órakor matiné

nagy filmek mozija

Fejfájás, migrén, hűlés - eseteiben

ANTINEURALGIC

JAWOL

3 tablettát tartalmazó doboz - Lej 9

TRIAI HATÁSÚ GYÓGYSZER TÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBA

Élet apróhirdetésben

Egy nemrégben még ragyogó bonviván apróhirdetést csuszátott az egyik kolozsvári lapba és eszerint, jó háznál vagy családnál csekély ellátásért valamelyes felügyelői, portási, házmesteri alkalmazást keres. Nem vádoljuk azzal, hogy késői reklámot akar névnek szerezni azzal, hogy úgy kezd az apróhirdetést, hogy mindezt ő „Fratta Géza 46 éves volt színész, 20 évi működés után kéri”. Nincsen ebben semmi szerénytelenség, de sokkal több keserűség, önvád és a társadalom megvádolása. Jól tudta, hogy kivénült bonviván nehezebben kap házmesteri állást, mint egy megöregedett szerelőmester. Tudhatta, hogy e háziurak általában konzervatív lények, akik a házirend pontos betartását inkább bízzák a kiszolgált bakakápiárra, mint hangjukat vesztett baritonistákra. És mégsem tudta megtagadni magát az öntépi gesztust, hogy urbi et orbi hirdesse, hogy én a hajdani szinpadai csillag dohos házmesterlakásra vágyom és az élet minden örömeiből csak annyit kívánok magamnak, amennyit a „valamelyes ellátás” jelent. Nem S. O. S. J. ez, az erdélyi színészet viharbakerült gályajáról mert azok, akik ezen valaha voltak, ma már tudják, hogy a gályá már elsüllyedt, révé nem ér soha és a vidéki kávéházak egyforma, szürke zugából lesnek arra a valamelyesre, ami az esti komédiázásért a helyi intelligenciától kiteljk.

Egy színész, hozzá a javából, meguntta ezt a faluzást, meguntta ezt a garasos művészkedést, a hajdani kitűnő ruhák vasalásával és fénytelenítésével járó küzdelmet és bebújt egy kolozsvári pincelakásba, ahonnan apróhirdetési manifesztumot küld a szívekhez a csekély ellátásért. Házmesteri állást keresni szoktak. A munkakínálat presztizsjege még a legautentikusabb pára is úgy fogalmazza kenyérszó kíséretét, hogy „keres” ilyen vagy olyan állást. Csak itt, a Fratta Géza apróhirdetésében olvassuk az idegenszerű szót, hogy „alkalmazást kér”. A munkához való jog erőteljes összeomló társadalmi fohászokdába változik és ez az energiátlanág nem illik a jövő házmesteréhez, akinek egy egész bérházat kell fejelemnie és rászólni mindenkire, aki tízenegy óra után perol, vagy tulhangosan és tulhamisan vegyíti a népies dal elemeit a délutáni mosogatásba. En például, régi éjszakai hazajró vagyok és a kapualjba szűrődő holdvilágnál megfigyeltem, hogy a házmesternek a kapupénzre nyíló tenyere nem az a tenyérnyílás, amilyen a koldusé. Az nem kér, hanem követel. Abban a félhomályban is ott csillag az ellenszolgáltatás tudata az, hogy ez a pénz jár és nem nagylelkű adomány. Milyen rossz szul játszik ez az egykoron jó színész ebben a szerepkörben, amikor megalázódó stílus vizs be a megélehetéért folyó harcba és a sokszavas hirdetés-üzenet elárulja, hogy milyen súlyosnak érzi azt a sorsot, amely őt a tisztos felügyelői pályára sodorja.

A szép, megható apróhirdetés szövegében egyébként is számalmas az a beállítás, amellyel a művész mintegy életének főkönyvi lapját látszik kitölteni és a tartozik oldalra a 20 éves színészi pályát, a követel oldalra pedig „a csekély ellátás” hó óhaját vezeti és ezzel rámutat, hogy itt egy nagy deficit tátong, egy passzív egyenleg, mert husz éves művészi mult után nem egy házmesteri állás, hanem több járna, talán még husz esztendő a világot jelentő deszkákon, talán nyugalmas polgári élet. Mindezt pedig nagy szerénységgel sejteti, de éppen ebből az összehúzódadásból kiált ki a vád a társadalom és az önvád önmagra felé.

Az újságok foglalkoztak az esettel és felkínálta magát néhány tollbafutó szólam, mint például az, hogy finita comédia, avagy szis transis gloria mundi. Ezek a cikkeik alkalmazkodtak ahhoz a kétségbeesettséghoz, amellyel egy bonvivántemlék, a maga zátonyán a kérdéses apróhirdetést megírta, de úgy érezzük, hogy az élet látszólagosan nagy tragédiái felett kell legjobban tisztánlátásunkat megőrizni. A

46 év mindenképpen passzív, minden egyéni élet dicsőségének összeomlását jelenti és utána sokkal kevesebb jöhet, mint amennyi annakellette volt. Időben sem jöhet, annyi még kevésbé a cselekvésben és a dicsőségben. De hát csak a színész veszti el az ifjúságot; csak ő lehet irányvesztett az öregezés borus napjain, csak ő veszti azzal, hogy az élet-öröm egyre gyengébb lesz és azzal gyakoribbak a reumatikusabb hasogatások? Miért beszélnek a dicsőség csillagának lehullásáról olyankor, amikor az kerül az élet szomorú piacára, aki a napos útról fordult oda, sőt olyan isteni perzselésekből, amilyenekben nekünk sohasem volt részünk. Nem kispolgári irigység ez és nem kielégültség ez az élet kiegyenlítő bölcsességének a láttán. Csak nem tudjuk megérteni, hogy a művészember, aki élete delén más pályára szorul, miért érdemel több cikket (sőt ezzel a cikkel is egytel többet) csak azért, mert mögötte a legszörnyebbet operett szerepei állanak, a melyekben megejtette a romantikus vagy hisztérikus

hajlamuságu hölgyek szívét és miért nem néztek életnek arra a robusztórába, amelyben azok vannak, akik szintén önhibájukon kívül, az élet dekáán összeomlani látják azt, amik voltak és amit akartak. Miért olvasom harmadszor éhéten, hogy a „szőke csoda”, a vidéki színészek favoritja, Záhelyi Anna „kényszerült” kávéházat nyitni és ry sort sem irtak arról, hogy Rézinéni, akinek a hirtelen meghalt, három árva és még több lelező hagyva maga után, élelmiszerboltot nyitott minden reggel öt órákor kel, hogy olesón vehesse meg a retket?

Finita la comédia? ... Hiszen minden színészi játszmának vége szokott szakadni és ezt a színésználunk is jobban tudja. Mindennap véget ért a valdai játék és az életnek ez az eltagoltsága figyelmezteti őt, hogy egyszer a színészi szerep is véget ér, sőt nem is mindig happy anddel. A színészet parópénze, amellyel az élet örömeit megvásárolja, szépe és ifjúság, amely pótolhatatlanul és hamarabb fogy el. Más életbajnokok az ész, vagy fizikai erő segítségével vásárolják meg a napi a „valamelyes” ellátást és ezek legtöbbször később és lassabban fogynak el. A művésznők és a művészek is igyekeznek az ifjúság és szépség kincsállományát minden eszközzel meghosszabbítani, sok eményit is érnek el, de mégis rá kell eszmélni arra, hogy egyszer a véglegesleg rémületével kell kapcsolódni a polgári életbe, akárhogy, a kávéillata, akár a hónapos retek harmatos egysége mellett, akár úgy, hogy minden korhely csengetésére jelenésre ébred az ember és a boldogult ügyelő jut félálomban a tudatába, oylan kegyetlenül tudja nyomon a csengőgombot.

Általában mindig nagyobb sajnálat illeti a kat, akik az élet csúcspontjain éltek és a hajdaiadalmas élet jogán ezeknek, több jut ki a má szívéből és zsebéből, már kinek honnan jobban lik. Az emberek szolgateremtésének és még a lekött csillagoknak is több részvétellel adóznak azért, mert valaha azoknak több volt abból, amiből megváltalában nem jutott. De ezáltalmas sorsfordulok telett nem fujjuk a forradalmosítás harsoját. Az élet mindent bölcsen kiegyenlít és fő, hómindenkinek jusson valamelyes élet, egy kis polgkoszt.

Mese-e a 180 esztendő néger asszony?

A tudósok megfigyelése szerint a kultuember könnyen elérheti a 100 esztendőt

A minap figyelemreméltó hír jelent meg a világsajtóban és általános feltűnést keltett. Ez a hír arról szólt, hogy egy néger asszony száznyolcvan évesnek vallotta magát. Hogy az ember meddig élhet, az általában érdekl az embert.

Ezzel kapcsolatban a párisi élettani intézet igazgatója a tudományos megfigyelésekből és saját kísérleteiből és észleleteiből a következőket állapította meg:

A rövidebb, hosszabb életű bogarak és hozájuk közelálló egyéb állatok után megtudjuk, hogy az óriáskigó huszonhárom esztendőig él.

Megcáfolja azt a legendát, amely szerint a teknősök háromszáz évig élnek.

Ezeknek a hidegvérű állatoknak élettartama átlag ötven esztendő. A halak közül a harcra elér a száz esztendőt is. Mindezeknél sokkal érdekesebb a madarak élettora.

A varjúfélék száz évig élnek. Az icinke-picinke rigócska is megéri — ha el nem kapja ragadozó madár — a 18 esztendőt. A házi veréb még fogásában is megéri a 13 esztendőt. A tavasi jóslatok madara, a kakuk, a megfigyelések szerint 32 évig él. A tyúklevés hóse: a házityúk 7 évnel tovább nem igen tartja magát. Az élet szenzációja a papagáj.

Általában 100 éven felül élnek,

170 év a maximális élettartamuk, Neumann szerint 300 esztendőig is élnek.

Az eddigi megfigyelések szerint a fejedelmek elegendő vadászati „eszköze”, a sólyom, maximálisan 164 évig él. Az emlősök élettartamáról szóló megfigyelések a huszonöt évig élő szürke óriás kengurúval kezdődnek. A mókuska tizenegy esztendőig él. A patkány huszonhét-harmine hónapig és az ember legközelebbi barátja, a kutya, tíz-tizenkét esztendőig, a nagyobb fajták tizenöt-tizenhat évig. Harms megfigyelése szerint a taszkó tizenhét évig él. Legtovább azonban a macskatulajdonoságu, kissé alatomos spice él. Kedvező körülmények közt megéri a huszonhat évét is.

A sivatag királya, az oroszlan harmincöt évig él. Az óceáni fejedelme, az óriás bálna mindössze

huszonöt esztendőig él. A dzsungelk legyőzhető császára, az elefánt, — ha csak le nem lövi a dász —

könnyedén megéri a kétszáz esztendőt.

Ennek a felét, száz esztendőt, a rinoceros.

Végül, ami a magát száznyolcvan esztendősen valló néger asszony esetéből való aktualitást ilk szóval, hogy a száz és háromszáz év között élő söbbrendű hüllők és madarak után, meddig élí m emberek, hivatkozni kell Friedenthalra, aki magáév teszi azt a nézetet, hogy

az öregezés az emberszabásu majmoltól a vad néptörzsekig és ezektől a kultuemberig, egyre később áll be.

Kiemeli, hogy nem szabad azt hinni, hogy a szíri néptörzseknel a fejlődési idő általánosságban rödebb, mint a fehér törzseknel. A nagytermetű rerek és az indiánok fejlődési ideje sem rövide a fehér embereknél.

A kultuember maximális élettartamát Pütter 1921-es adatai után százöt évben vehetjük fel.

Szabó István dr. összehasonlítási alapul a „kilenven évét” vette fel. Az orvosi higiénia következtben ma már ott tartunk, hogy a normális életk mind férfinél, mind nönél legalább hetvennégy esztendő.

Hogy ez mit jelent, arra jellemző, hogy a k zépkorban, a nagy háboruk hósi idejében az átl gos életkor harminc-harmincöt esztendő volt. E zel szemben jól tudjuk, hogy a történelem által f jegeztett személyek majdnem kivétel nélkül — m a mai értelemben véve is — patriarkális kort ért meg. Ha tehát a harminc-egyen esztendő a álagos életkor mellett nem voltak ritkák a hetve nyolcvan esztendősen emberek, akkor nem kell esod koznunk azon, hogy a normális — jelenleg hetv negyvenesnek vett életkor mellett

nem ritkaságok a százévesnél öregebbek.

A tudomány haladása rendkívüli módon meg hosszabbította az életkort és minden remény meg van arra, hogy ez a folyamat még nem ért véget.

Ujabb drámai részletek Józseffalva pusztulásáról

Országos mozgalom indult a leégett székely magyar község ujjaépítésére. Kós Károly, a Magyar Népközösség szociális tagozatának vezetője a helyszínen. Levelek Bukovinából

Józseffalva szörnyűségei tragédiája bejárta a romániai magyar sajtót. Helyszíni beszámolóink, messze északról küldött levelek írják le és ismertetik az áldozatosüjtörtéki nagyarányú károkozást, amely Józseffalva székely-magyarjait porbasújtotta. A romániai magyarság nem várt arra, hogy messze-kezele északra szakadt testvéreink maguk induljanak el az újraépülésükhöz szükséges anyagiak megszerzéséért, hanem önkéntes adományaikkal már a legelső napokban jelentős összeget adott össze. Mire a hideg esős éjszák, talán már fedél alatt lesznek a székelyek búszke ivadékaik.

— *Elteltünk, de eszje felkeltünk.* — mondotta az egyik józseffalvi lakos. Önbizalom, határtalan akaraterő tükröződik vissza abból az egyszerű mondból.

Néhány levél fekként előttem. Messziről jöttek, Bukovinából küldték az ismerőseim. Szomorú, fájdalommal teli levelek ezek. Most, amikor több megpróbáltatásokkal teli inséges év után jó termést ígért a természet, az egyik házról a másikra ugroló tüzesóva hajlékaikat semmisítette meg.

IGA KEZDŐDÖTT

Az egyik bukovinai magyar tanító hozzám küldött hosszú levele bőséges részleteket tartalmaz a tűzvész keletkezéséről és annak körülményeiről. A levél egyes részei megérdemlik, hogy újból foglalkozzunk Józseffalva megsemmisülésével és azokat papírra vessük. A levél a tűz keletkezéséről a következőkben számol be:

— „Beraru Ilie józseffalvi gazdálkodó felesége a szomszéd faluba készült menni. A gyermekeknek meghagyta, hogy ha éhesek lesznek, csináljanak pattogtatott kukoricát. Mielőtt a nép kijött volna a templomból, ahol az áldozatosüjtörtéki misén vett részt, Beraruné el is indult s a gyermekeket magukra hagyta. Ezek kimentek a csürbe, tüzet raktak, kukoricát hoztak és hozzá fogtak annak pattogtatásához. A pattogtatás azonban nem sikerült,

a nagyobbik bele is unt, otthagytta a tüzet és elindult a patakra játszani, de még lelkére kötötte kisebbik testvérének, hogy oltsa el a tüzet. A másik szót is fogadott. Vett egy öl szalmát és rádobta a tüzre, hogy azt ily módon elfojtsa és aztán ő is elment a testvére után.

Az édesanyjuk pedig, amikor a falu végére ért, megegyeszer visszazétt és földbegyökerezett lábakkal, megdöbbenve látta

A nagy szélőtöl táplált tűz lángjainak magasra lobbanását.

„Jaj meggyult a házam!” — kiáltotta el magát. Megismerte a saját házát.

Itt és így kezdődött Józseffalva pusztulása. Az első, aki azonnal felismerte az örül gyorsasággal közeledő veszélyt, Németh Kálmán dr. józseffalvi plébános volt, aki szerencsére egy percre sem vesztette el lélekjelenlétét. Ott volt mindenütt, ahol első segélyre volt szükség, utasításokat osztogatott, felsengette a község házáról a szomszéd falvakat és városokat.

Reverendája leszaladozott róla, lezse bszégett, arca kormos volt, amelyen a befolyó verejték barázdálódást vág.

Sajnos minden fáradozás hiábavalónak bizonyult, mert a nagy szél pokoli gyorsasággal röpitette a szikrákat egyik háztól a másikig, amelyek tüzet fogtak és néhány perc alatt földig égtek.

— „A tűz a falu elején ütött ki — olvasom tovább a levélben — a szél a falu felé fujt. Néhány perc múlva a negyedik ház, majd az ötödik gyuladt ki, hogy innen tovább repüljön a tizedikhez és így tovább végig a falum. Szüretkor szottak nálunk használni az ugynevezett „béka” játékokat, amely meggyújtva nagyokat lö és össze-vissza ugrál, végül ott robban, ahol senki nem gondolja. Így csinált a tűz is.

Negyven perc múlva az egész falu lángokba állott.”

Mentésre gondolni sem lehetett

A nép neki rohanó a házaknak, hogy segítkezzen az oltási munkálatoknál. A plébánossal az élen mindenki bizakodással dolgozott. Mások az ingóságokat igyekeztek megmenteni, de azok a kezükben lángrolbanak. Eszeveszetten rohantak egyik háztól a másikhoz, de nem nyulhattak semmihez, mert

a tűz sokkal gyorsabb volt és utjában mindent felperzselt.

A gazdák ötször-hatször felszaladtak a padlásra, ahol kevés kis gabonájuk és „malékuk” volt felrakva. Nem bírtak megmenteni egy szemet sem. A kukorica mint a gépfegyver úgy pattogott a padlásra. Innen indult a tűz és a pattogtatáshoz tért vissza. Az elszabadított állatok megvadulnak és mind vissza akartak rohanni a tűzbe. A szarvas állatok közül csak egy kakas maradt életben, a többi elpusztult.

A házőrző kutyák is mind odaégték.

Már nem harcoltak a tűz ellen. Menteni sem próbáltak, mert nem sikerült. A házakat a nagy hőségtől még csak megközelíteni sem lehetett. Egyszerre 142 gazdaság égett. A tűz úgy hömpölygött az uton, mint a megáradt folyó vize. A lakosság kiszorult a kertekbe és onnan nézte tehetetlenül égő tűzhelyét. Az iskolát is körül fogta a tűz. Az igazgató egy darabig védte a tüzelt. Fáradozását siker koronázta, mert az iskola nem égett le. Az egyik magyar gazdának a tűz után fájni kezdett a lába. Vizsgálni kezdik és meg is találták benne egy hosszú szegyet, amit harapofogóval húztak ki.

A tűz és annak oltása idején a nagy izgalomban nem is vette észre és nem is érzett fájdalmat.

A kántor eredeti módon mentette meg kedves könyveit. Kinyitotta a kemence ajtaját és oda dobálta be azokat. A ház leégett, de a kemence megmaradt, benne a sértetlen könyvekkel.

„ISTENEM LEGALÁB A TEMPLOMUNKAT KIMÉLD MEG”

Németh Kálmán dr. józseffalvi plébánost mindenütt ott találni, ahol a legnagyobb a veszély. Vigasztalja, bátorítja a népet. Végre neki is futnia kellett a templomhoz, mert a lángok már annak az oldalát is nyaldosni kezdték. Berohant a templomba, hogy az oltáriszentséget megmentse. A bukovinai magyar tanító a következőképpen írja le ezeket a megható pillanatokat:

— „Gyorsan magához vette az oltáriszentséget, hogy a plébániára vigye. Amikor kifordult az oltártól, megrendülve állott meg.

A templom hajója tele volt apró gyantamelekkkel, akik ide menekültek a tűz elől.

Az ijedszemű kicsinyek beültek a padokba, mások pedig a templom futószöngyegén ültek, vagy térdeltek. A nyitva hagyott templomajtón bejött a plébános kedves pávjája is. Németh plébános mást gondolt. A szentséget az oltárra helyezi, ő maga csapzott szöke hajával, kormos arcával és rongyokban lógó reverendájában ráborul az oltárra és a Mindenhatóhoz fohászodik:

Istenem, ha más miatt nem, ezen testgyermelkeid kedvéért mennd meg a templomunkat!

Vetőmagtisztító gépeket

különböző gabona és magfélék tisztítására és

fajsúly feljavítására

előnyösen szállít

KLUG

gép- és malomépítészeti részvénytársaság
TIMISOARA IV.

Iroda Str. Bratianu 17. Gyár Str. Cameliei 64

Zokogva maradt néhány percig az oltárnál, majd átrohant a plébánia épületbe, hogy azt mentse meg. Az Ur meghallgatta szolgájának a könyörgését és a templom sértetlen maradt.

Kedves „Tubi” galambja a vállára száll, ahonnan el sem mozdult. Volt még egy fiatal özikéje is. A tűzbe vészett. A plébánia épületből kimentette a rádióját, az irógépet, valamint több hasznosabb tárgyat. A ház verandája többször tüzet fogott, de mindannyiszor több ember segítségével sikerült elfojtani. Így menekült meg a józseffalvi római katólikus templom és a lelkesi lak. A kis templomot a plébános maga meszelte ki és festette, hogy ne kelljen pénzt kiadnia és híveit ne kelljen újabb tehernek alávetni. Az emberek rajongásig szeretik plébánosukat, aki előtt mindennél fontosabb a testvéreinek nyújtott lelki és anyagi segítsége.

A GÓLYAMADÁR FÉSZKET RAK

Az emberek néhány óra alatt 10—20 évet öregedtek. Szép, fiatal emberek aggastyánoknak látszanak. Nem maradt semmijük. Unneplő ruhájuk lerongyolódott, napokon át zokogva állanak megsemmisült gazdaságuk romjain.

Az egyik házról a gólyamadár is kénytelen volt menekülni. A ház, amelynek keményén a fészkek voltak, leégett. A kemény azonban megmaradt és azt a földreuhant bádofedél, mint egy gallér fogta körül. A kemény magasan kiemelkedik a romhalmaz közül. A tűz után a gólya visszajött és a sértetlenül maradt keményre új fészket kezdett rakni. Száraz galyakat hordott.

Ez mindenki bibe reményt öntött.

A plébános megesküdött, hogy addig nem nyugszik, amíg Józseffalva újra talpra nem állítja.

Józseffalva fel fog épülni! Megmozdultak a magyar tömegek, megnyitkák a szívek, itt is, ott is gyűlnek az adományok, amelyek lehetővé teszik, hogy a leégett házak helyén új hajlék és új tűzhely épüljön. A Romániai Magyar Népközösség kezébe vette az ügyet és Kós Károly, a Népközösség szociális tagozatának vezetője Bukovinában a helyszínen tanulmányozta a segélyezés lehetőségeit. Az emberek szájról-szájra adták a hirt:

— *Emberk mindenki menjen a templomból! Megjötték Erdélyből!*

— *Dicsértessék... A jó Isten hozta... köszöntik erdélyi testvéruket.*

— *Erőst vártuk má'... —*

Igy vártak ők már hosszú éveken át anélkül, hogy az időközben Bukovinában tett látogatásoknak érdemleges eredménye lett volna. Hisszik és remélik, hogy ezek a látogatások a pillanatnyi segélynyújtás után is állandósulni fognak. Ezt szeretnék mi is, ezt remélik ők is.

Megemléktésre méltó még Sántha Menyhért és Máté Antal hozzáimittézett levele, amelyben a „csángó” elnevezés ellen tiltakoznak:

— „... hogy ne nevezzenek bennünket „csángónak”, — írja az előbbi, mert ezen utálatos elnevezés ellen minden erőnkkel tiltakozunk. Miért neveznek minket csángóknak, mikor mi nagyon jól tudjuk, hogy 1780 körül jöttek elődeink Moldován át Csikországból és ott székelyek voltak, hát miért lettünk mi itt csángók? Miért nem nevezik Csehországban, vagy Szerbiában a magyarokat csángóknak?”

Miért? Miért? Kérdelem én is. Igen sokan nem tudnak különbséget tenni a Bacău környéki csángók és a bukovinai székely-magyarok között. Ez pedig azért, mert kevésbé törődtek sorsukkal és életükkel.

De talán ezután másképp lesz.

Kovács György.

JUNIUS
25

Nagy népünnepély a Gyárvárosi Ifjusági Egyletben

a szegény magyar iskolás gyermekek segélyezésére. — A népünnepélyen gazdag műsor lesz és sok szórakozás, kugliverseny, népies táncok, laci-konyha, énekszámok és tánc reggel

JUNIUS
25

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhatalomnak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Királynők háborúja

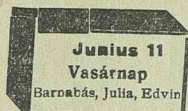
Ki gondolta volna, hogy uralkodói körökben o y ésséggel robbannak ki az ellentétek, mint ahogy az most egyes koronázatlan „felségek” között történt. A szépségkirálynőkről van szó, akiket eddig a szolidaritás tisztelgésével kötelek fűztek össze és akik eddig egy nemzetközi szövetségben oly megkapó egyetértésben voltak együtt. Most éles ellentétek törtek meg a nyugalom ebből a meghitt körben, a szövetség vezetői ugyanis olyan dolgokra jöttek rá, amelyek a királynői méltósággal nem egyeztetethetők össze. Attól kell tartani, hogy a válság két táborra fogja szakítani a szépség fejedelemnőit. Kiderült ugyanis, hogy az egyes szépségkirálynők anyagias előnyök szerzésére használták fel magas rangjukat. Így megállapították, hogy egy nagy fehérnemű áruház egy kis középeurópai ország szépségkirálynőjének fényképével és névalírásával ellátott reklámpárnákat hozott forgalomba. Koronás társnője egy északi országból, egy tyukszemirtőszerről zengett „rangjához” nem méltó, banális rigmusokat. Egy balkáni kollégájuk pedig nyilvános alkalmakkor olyan estélyi ruhát viselt, amelynek hát-díszje egy keleti szőnyeggyár reklámja volt. Miután ebben a szövetség a szépségkirálynői tekintéllyel össze nem férő eljárást látott, kimondta, hogy az illetőket nem tekintik többé „amatőr” szépségkirálynőknek. Nem fogunk csodálkozni, ha a kínos ügy legközelebb valamelyik nemzetközi fórum napirendjén is szerepelni fog.

— Évek óta nem szavaztak annyian, mint a legutóbbi választáson. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt évek választásain leaddott szavazatokat összehasonlítva a most leadott szavazatokkal, megállapítható, hogy ez évben volt legnagyobb az érdeklődés a választás iránt. Helyenkint a jogosultak 98,4 százaléka szavazott le és ez igazolja, hogy az állampolgárok milyen nagy érdeklődéssel viseltettek a választás iránt, ahol a legteljesebb szabadság érvényesült.

— Anglia újabb 10 millió fontos kölcsönt ad Törökországnak. Istanbulból jelentik: A Son Posta című lap azt írja, hogy beavatott körök szerint Anglia újabb 10 millió font sterling kölcsönt nyújt Törökországnak fegyver és muníció beszerzésére.

— Marlene Dietrich amerikai állampolgárnő. Losangelesből jelentik: Marlene Dietrich, a világhírű német filmszínésznő tegnap amerikai állampolgárrá lett.

(—) ÜRNAPI KÖRMENTET A KÜLVÁROSOKBAN. Temesvár külvárosaiban évek óta tartó szokás szerint az ünnepet követő vasárnap ennek vége az ünnapi körmenetek. A délelőti városi plébániatemplomból tehát ma délelőtt indulnak a körmenetek fényes egyházi szertartás keretében. A gyárvárosi plébániatemplomban reggel nyolc órakor ünnepi nagymise lesz, amelyet Rech K. Géza apát-plébános mond és utána indul az ünnapi körmenet. Ezt is Rech apát-plébános vezeti. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban reggel nyolc órakor nagymise és utána körmenet lesz. Mindkettőt Pater Károly tartja. A józsefvárosi plébániatemplomban az ünnepi nagymise délelőtt kilenc órakor lesz, mondja Metzger Márton dr. prépost-plébános, utána körmenet, amelyet szintén Metzger plébános vezet. Rónácon fél tíz órakor lesz a mise és utána körmenet, tarja Bojcs Mihály káplán. A mehalai plébánia templomban reggel kilenc órakor lesz a nagymise és utána körmenet, tartja Pater Imre.

1836. június 11-én született Hasden Bogdan román történetíró. Egyetemi tanár volt Bucurestiben. A kritikai román történetírásnak a megalapítója. Történelmen kívül nyelvtudománnyal is foglalkozott és megszerkesztette a román nyelv élő és kihalt szavainak nagy szótárát, amely négy kötetben I. Carol király költésén jelent meg.

1864. június 11-én született Strauss Richárd, ismert osztrák zeneszerző. Keringőkön és dalokon kívül több sikeres operett komponált.

1877. június 11-én született Harsányi Zsolt író. A kolozsvári egyetemen végezte tanulmányait, majd ugyanabban a városban kezdte meg újságírói pályáját és hamarosan a Kolozsvári Újság szerkesztője lett. 1910 óta Budapesten él. Nagy irodalmi munkásságot fejt ki. Hírlapi cikkeken kívül novellákat és regényeket is ír.

1779. június 12-én született Egyed Antal műfordító és költő. Hivatására nézve pap volt. Nemcsak eredeti verseket írt, hanem sok latin költemen munkáit fordította le magyarra. Különösen kedvelte Publius Ovidius Nasot, akinek majdnem minden költeményét átültette magyar nyelvre.

1817. június 12-én született Faber Johann Lotar ismert német gyáriparos. 1839-ben — tehát száz év előtt — átvette a dédapja által 1760-ban alapított ceruzagyárat és azt mintavállalattá fejlesztette. A ceruzagyártás terén jelentős újításokat léptetett életbe. A Faber-féle ceruzák az egész világon ismeretsek.

1888. június 12-én született Vásárhelyi János erdélyi református püspök. Kolozsvárott végezte a teológiát, majd Németországban és Svájcban végeztet tanulmányait. Több helyen lelkeskedett, majd püspökküldetés, Makkai Sándor püspök lemondása után pedig püspök lett. Az egyházi irodalom terén nagy működést fejt ki. Sokat tesz a kisebbségi iskolák érdekében.

Különleges ülőbutorok

szakserű készítése és javítása

Reichardt Gyula

kárpitosnál, III., Boulevardul Carol 13. szám

(—) Leszállított büntetés. Az ügyészség még az elmúlt évben vad alá helyezte Dragan Olimpiu volt városi tisztviselőt, akit azzal vádoltak, hogy 1936-ban a városi szegény- és munkanélküli alaphoz több kérelmező számára kiutalt segélyt magának tartotta meg és a jogtalanul felvett pénzt a saját céljaira használta fel. Vel együtt a bíróság elé került Franzen Vilmos városi tisztviselő és Cicos Vichentie városi szolgája is. A temesvári törvényszék több tárgyalás után Dragan Olimpiut másfél évi, Franzen Vilmost négy havi és Cicos Vichentiet három havi fogságra ítélte. Fellebbezés folytán az ügy a temesvári ítélőtábla elé került, amely Dragan Olimpiu büntetését egy évre, Franzen Vilmos büntetését pedig három hónapra leszállította. Cicos Vichentie büntetését a tábla jóváhagyta.

(—) JÜLIUSBAN MEGNYILIK A MUNKA-KAMARA NYÁRI TELEPE. A temesvári munkakamara vezetősége elhatározta, hogy tagjai részére Temeszlatinán nyaraló és üdülő telepet létesít. A nyaraló telepet már július elején megnyitják.

(—) Árlejtés a helytartósági palota munkálataira. A királyi helytartóságon tegnap délelőtt tartották meg az árlejtsést az új helytartósági palota különböző munkálataira. Összesen száz pályázó jelentkezett. Az ajánlatokat Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár vette át. Az ajánlatok tanulmányozása után néhány nap múlva hirdetik ki az árlejtsés eredményét.

(—) FIZETIK A VASÚTI NYUGBÉREKET. A Casa Muncii kötelékébe tartozó vasúti nyugberek júniusi illetményeinek kifizetését a józsefvárosi pályaudvar raktárfőnöksége hétfőn, június 12-én reggel nyolc órától kezdve fizeti ki.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Vlad Emil, Stoiadici Livia, Bogdan Gheorghe, Wiener Vilmos, Takács Zoltán, Iatca Aurora, Karacsonyky Anna.

(—) ÚTÉPÍTÉSEK A HELYTARTÓSÁG TERÜLETÉN. A legfelső útépítési bizottság a királyi helytartóság előterjesztésére a Bánságban a következő útépítések engedélyezte: Bázias—Szokol és Bázias—Orsova országút 384.000 leiel, Bozovics—Stajerlak, Stajerlak—Resica és Bozovics—Mehádia 398.000 leiel és Lugos—Boksán—Resica 245.000 leiel.

MOST VEGYE

meg a PHOTAVIT

legmodernebb kis

fényképezőgépet

Gépek ára Lei 2600, Lei 3250 és Lei 3650
5 havi részletre is. Solidaritate vagy Részlet-szindikátus könyvre

K E C S K E M É T I
TEMESVÁR, I., Bulevardul Duca 2.

(—) Véglegesen lesznek a színház előtti járdaszízek. A múlt esztendőben a közlekedés javítása és a gyalogjárók biztonságának védelme céljából a színház előtti járdaszízeket létesítettek és egyúttal deszkapadozattal kiszélesítették a színház homlokzata előtti járdát. A járdaszízeket és a járdaszélesítések immár végleges lesznek és az eddigi deszkapalló eltávolításával azokat betónból és aszfaltból készítik el. A munkálatok már megkezdődtek.

— IDŐSEBB EMBEREKNÉL, akiknek szelételére reménytelen és fájdalmas, sokszor már nap 3-4 evőkanál természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz is meghozza a megfelelő béltisztítást és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát.

(—) MEGSZÜNT A VÁROSI SAJTÓIRODA. A városi sajtóiroda, amely néhány hónapon keresztül működött, megszűnt. Az újságírók informálását ezentúl Burai Coriolan dr. főpolgármesteri kabinetfőnök látja el.

(—) FELVÉTELI VIZSGA. A gyárvárosi zárdaiskolában működő leánygimnázium első osztályába június 21-én lesz a felvételi vizsga. A vizsgadíj nyolcvan lei. A magyar óvoda, magyar elemi iskola és magyar gimnázium mellett levő internátusban 6-15 éves gyermekek mérsékelt díjak mellett nyernek elhelyezést és gondos nevelést. Prospektust készséggel küld az igazgatóság.

(—) AGGASTYÁN ÖNGYILKOSSÁGA. Lupusianica Dumitru nyolcvannégy éves kalácsai lakos öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát és meghalt. Tettét betegsége miatt követte el.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLTATA:

Vasárnap, június 11-én a szolgálóba beosztás a következő:

Az I. kerületben Az Alba Iulia utcában levő Kun gyógyszerár

A II. kerületben a Dacilor utcában levő Kovács dr. gyógyszerár.

A III. kerületben a Porumbescu utcában levő Sárge gyógyszerár.

A IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungvári gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hétfőn, június 12-én a szolgálóba beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai utcában levő Blumberg gyógyszerár

A II. kerületben a 3 August uton levő Löw gyógyszerár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerár

A III. kerületben a Lahovary téren levő Cristea gyógyszerár

A IV. kerületben a Vacarescu utcában levő Braun gyógyszerár

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

M Ű S O R:

VASÁRNAP, JUNIUS 11.

APOLLÓ: A hazáért (angol film)
ATLANTIC: A nagy áldozat (angol film),
Bál a Metropolban (német film)
CAPITOL: A hazáért (angol film)
RIVOLI: A vörös fonal (német film)
SCALA: Az oxfordi diák (német film)

HÉTFŐ, JUNIUS 12.

APOLLÓ: Az élet tükré (német film)
ATLANTIC: A nagy áldozat (angol film),
Bál a Metropolban (német film)
CAPITOL: Aloma (angol film)
RIVOLI: A vörös fonal (német film)
SCALA: Az oxfordi diák (német film).

— **PÁL JUGOSZLÁV RÉGENS VISSZATÉRT BELGRÁDBA.** Belgrádból jelentik: Pál jugoszláv régensherceg és felesége szombaton délelőtt fél tízre megérkeztek Belgrádba. A pályaudvaron II. Peter király, a régens tanács tagjai, az állam, az öltöny és a hadsereg magasabb rangú funkcionáriusai, a belgrádi német követ és több más politikai személyiség várakozott a hazaérkező régenshercegre. A jugoszláv régens II. Péter társaságában hagyta a pályaudvart.

— **LELEPLEZETT KOMMUNISTA BÜNYÖVETKEZET.** Bucurestiből jelentik: Szombaton leleplezték Zeciu, a második hadtest katonai bíróságának főügyésze befejezte a vizsgálatot a fővárosi állambiztonsági hivatal által leleplezett kommunista szervezkedés ügyében. A főügyész elkészítette a d alá helyezési indítványt a társadalmi rend megőrzésére irányuló kísérlettel való vádlatra. A szervezkedés vezetője egy Friedmann Ábrám nevű egyén volt, rajta kívül a következőket kezelték vád alá: Stanciu Gheorghina, Colea Stefa, Ilos Gheorghe és Rosmann Erna.

— **BOMBA ROBBANT EGY MADRIDI SZÍNHÁZBAN.** Madridból jelentik: Péntek este a színház előtt több bomba robbant fel. A robbanások következtében három katona meghalt és több nyolcan megsebesültek. A bombarobbanás alatt a színházépületben tűz keletkezett, amely átjött a szomszédos házakra is. A tűzet nagy nevezségek árán sikerült eloltani, de a színház teljesen leégett.

— **A DIÁKSÁG HALAJA AZ URALKODÓK.** Bucurestiből jelentik: A restaurációs ünnepségek alkalmából az „Asistenta Universitara Regele II.” diákkörön 750 tagja halálját és elismerését fejezte ki. Ötletüknek azért a munkáért, amelyet a diákság megsegítése terén kifejtett. Marinescu Gabriel tábornok hajtotta végre az uralkodó kiadását és a kis befogadó képességű diákkörön szerezte felajánlotta a fővárosi rendőrprefektúra tiszteletét, valamint a Matei Vocevod-uccában a népi sajtó helyiségét. A diákkörökön fenntartását nemzetnevelésügyi minisztérium látja el.

— **GYOMOR- ÉS BÉLBAJOKNÁL, a máj- és epeutak megbetegedéseinél,** reggel felkeléskor egy pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keszűviz kortyontként elfogyasztva, igazán remek használt. Kérdezze meg orvosát.

(—) **MÁGYAR DAL- ÉS NÓTAESTELY MEGYŐSÉNTIMKLOSON.** A kolozsvári székhellyel működő erdélyi nótaszerzők, szövegírók és énekesek egyesülete, a báró Bánffy György Kék-Nefejeits Dalirodalmi Társaság június 4-én gyűjteményes előadást rendezett a Központi szálló színházteremben, melyet zsűfőlség megítélte az érdeklődők hatalmas tábora. A bevezető beszédet Vákár József plébános tartotta. Utána az Egyházi Énekkar mutatkozott be Bálint Barna karnagy vezényletével. Verses-Kodály: „Ez a kislány” című művét adta elő. A helybeli fúvószenekar Molnár János karnagy vezényletével, Pécsi József: „Hangverseny-induló”-ját játszotta el. Lengyel Emil dr. felvilágosítást tartott „Bánffy emlékezés” címen. Bazilisz Gézáné Bánffy nótákat énekelte cigányzenekari kísérettel. Szünet után Bálint Akos: „Gyilkosok zónája” c. művét adta elő a Katolikus Népszövetség Férfikara a szerző vezényletével. Walter Gyula ró, a társaság ügyvezető elnöke által írt „Néhány szó az erdélyi nótaszerzőkről” című előadását a szerző gyűjteményes előadása miatt Sz. Nagy Endre a társaság főtájkára olvasta fel. Azután Lőrinc Viola nekészmei következtek, aki Nagy Dénes: „Legyen hát...”, Máthé Árpád: „Valahol a Marosmentén...”, (Dobrai Kálmán szövege) és Béczy Ernő: „Alma, alma, alma!” (Dr. Tapsony Endre szövege) című dalát adta elő. Lázár Pál eredeti szöveket népviseletben Molnár János: „Nem voltam mulató...” (Csiby Lajos szövege), „Azt mondják...” (Zárug János szövege), valamint Korodi Feri: „Tenta, penna, papiro!” című dalát énekelte. Kaszay Pici előadásába Szittya Horváth Lajos: „Fehér kakác, fürtös akác...” (H. Somsay Erzsébet szövege), Nagy Mihály: „Hervadozó lombok” (Gaál Zoltán szövege) és dr. Vitos Pálné: „Benézek a kaputok” (Albisi József szövege), valamint „Szeretném a szívedet a két kezembe venni” című szerzeménye szerepelt. Karácsony Margit a társaság elnökének dr. Dávid Istvánnak: „Barackfávirága”, „Valahol egy kis ház előtt”, „Marosmentén szedek egy őr vadírógót” és „Muskátlis ház udvarában” című dalait énekelte dr. Gaál Alajos szövegeire. Befejezésül Lázár Pál a Korodi Feri: „Üzenet a küldők az én kis falumba” és Sz. Nagy Endre: „Az én nőm úgy szép, hogyha halkán játszik” (Sz. Nagy Géza szövege, valamint „Patogatott kukorica” (Demeter Andor—Kiss Zoltán szövege) című nótáját mutatta be. Az összes dalokat Bokor József cigányzenekara kísérte. A műsorvezető Molnár János és Sz. Nagy Endre konferálta. A hálás közönség meleg ünnepélyes részesítette az összes szerzőket a rendezésért és a megjelent szerzőket.

— **Halálos szerencsétlenség érte Windisgraetz herceget.** Bécsből jelentik: Windisgraetz Lajos herceget, az ismert motorkerékpár versenyzőt péntek délután halálos baleset érte. A herceg a kora délutáni órákban kiment a bécsi hegyekbe és az ottani autóműton versenytréninget folytatott. A tréningen többen vettek részt, közöttük egy Strummer nevű versenyző is, aki olyan szerencsétlenül érkezett a célhoz, hogy a gépe felborult. Az utána következő herceg motorkerékpárja belerohant Strummer gépébe és az árokba fordult. Strummer súlyos sérüléseket szenvedett, míg Windisgraetz herceg kórházba szállítás közben meghalt.

— **Bombák a postaládákban.** Londonból jelentik: Az elmúlt éjjel a londoni postaládákban 10, Birminghamban 4 és Manchesterben 1 robbanás történt. A postai hatóságok nyomban felnyitották az összes levélsekre nyitásokat és négy fel nem robbant bombát találtak. Angliában tegnap tizenhét rendbeli bombamerénylet hajtották végre. Hat bomba Lincolnban, négy Birminghamban és egy Manchesterben robbant fel. A rendőrség véleménye szerint az ir köztársasági hadsereg merényletsorozatról van szó.

— **ISMÉT ELHALASZTOTTAK A BÖSZÖRMÉNYI-ÜGYBEN AZ ITELETHOZATALT.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári katonai törvényszék szombaton délelőtt folytatta Bösörményi Emil dr. nagyvárosi munkásvezér meggyilkolásának bűnperét. Negulescu elnök megállapította, hogy az a négy tanu, akinek a kihallgatását a legutóbbi tárgyaláson elrendelték, nem jelent meg. Kihallgatták Stanca Marint, a nagyvárosi tanoncotthon felügyelőjét, aki azt vallotta, hogy Bösörményiek állandóan elcsalogatták az inasokat a szociáldemokrata otthonba, ahol marxista tanokra tanították azokat. Elmondta, hogy Bösörményi merényletét jól ismeri és azt értelmes és értékes embernek tartja. Semarincanu Mihai író, a nagyvárosi munkakamara elnöke, vallomásaiban kifejtette, hogy több ízben tárgyalt Bösörményivel, de a gyilkossággal kapcsolatban lényegesen mondanivalója nem volt. A védők ezután kérték a tárgyalás elnökét, hogy ne halasszák el ismét az ügyet, hanem hozzanak döntést. A katonai törvényszék a kérelem ellenére a tárgyalást június 20-ára halasztotta.

— **Lelepleztek egy évek óta garázdálkodó gyermekrabló bandát.** Iszából jelentik: Közel 10 éve folytatta gyermekrablási tevékenységét Tina Barba asszony, aki alaposan próbára tette az európai rendőrség türelmét. Tegnap Iszaban egy utcaképtelen több elrabolt gyermeket talált, a kiket meg akartak nyomorítani, hogy koldulási célokra használhassák fel őket. A gyermekrabló banda vezetője ellen elfogatási parancsot adtak ki.

— **Öngyilkosság a brailai zsinagógában.** Brailából jelentik: A brailai zsinagógában tegnap a hajnali órákban felakasztva, holtan találták meg User Friedmann gabonaexportőrt. A valaha dúsgazdag ember elvesztette vagyonát és nyomorba jutott. Tettét emiatt követte el.

Rádióvevők figyelmébe!

Kivételes alkalom rádióvásárlásra!
250 lei havi részletfizetésre,
300 lei havi részletfizetésre és
500 lei havi részletfizetésre
már STANDBARD kapható!

„STANDBARD”

rádió-szaküzlet
TIMISOARA, I., Eugen de Savoya-u. 7.

(—) **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatalban szombaton délen a következő mátkapárok kötöttek polgári házasságot: Léai Antal mérnök és Drahanovszky Mária, Endres Ferenc vendéglős és Spitzer Anna, Caruntu Ioan munkás és Muntean Sofia, Bereczki Balázs szolga és Orbán Judit, Kohn Endre aranyműves és Lebovics Rebeka, Fábiani Károly szolga és Kacsó Lidia, Prihoiu Ioan villamos kalauz és Bugdan Iuliana, Kovács Viktor vasestergályos és Barna Erzsébet, Gyurkó Pál munkás és Schriffler Rozália, Voica Iosif helytartósági szolgálati főnök és Eva Eufemia, Turza György szerelő és Kusen Anna, Juhász János cipész és Szattler Rozália.

(—) **Brailamegyei kizsádkák tanulmány-útja a Bácságban.** Brailából és Brailamegyéből Gavrilou Stefan agrármérnök vezetésével százötven kizsádka érkezett a Bácságba tanulmány-útra. A gazdák megtekintették a parácsi állami mintatelepet, a csákovai mezőgazdasági iskolát és mintagazdaságot, ezenkívül több környékbeli kisbirtokot és tegnap este hazautaztak Brailába.

(—) **SZOMORÚ NÉPESEDÉSI STATISZTIKA ORAVICÁN.** Oravicán májusban mindössze egy házasságkötés történt. A születések száma kettő, a halálozásoké tizenegy volt. Eszerint májusban a lakosság száma Oravicán kilencet apadt.

(—) **Farcasanu Nicolae ügyvéd a CAMI elnöke.** A temesvári CAMI sportegyesület közgyűlésén Farcasanu Nicolae ügyvédet választották az egyesület elnökévé. Farcasanu ügyvéd régi, lelkes sportember, aki a különböző sportok felvirágoztatása érdekében már sokat dolgozott. Az új elnök munkássága bizonyára előnyére válik a munkáslétének, akik az A. ligában újabb dicsőséget akarnak szerezni Temesvár labdarugósportjának.

(—) **Az önkéntes ápolónők vizsgálja.** A Vörös Kereszt Egyesület temesvári fiókjára közli az érdekeltekkel, hogy azok az önkéntes ápolónők, akik a Vörös Kereszt Egyesület által rendezett tanfolyamon résztvettek, holnap, hétfőn, június 12-én, délelőtt 10 órakor jelenjenek meg a katonai kórházban tartandó vizsgán.

(—) **Két zsebtolvaj elemelte egy lugosi bérkocsis pénzt.** Bader József 72 éves lugosi bérkocsis új kocsit akart vásárolni. Erről tudomást szerzett egy szélhámos, aki az uccán megszöktette az öreg embert és egy bérkocsis megvételére tett ajánlatot. A bérkocsis a fiaker megtekintésére elindult az ismeretlen fiatalemberrel, a mikor az ügyik uccán találkoztak egy másik fiatalemberrel. Ez azt állította, hogy a bérkocsis megtalálta azt a pénztárcát, amelyet ő elvesztett. Azután megmozgatta a bérkocsist és közben magához vette Bader József pénztárcáját, a melyben 15.000 lei volt. A két fiatalember a pénzzel elszaladt, az öreg ember feljelentést tett a rendőrségen.

(—) **GYASZ.** Mühlhofer Dezsőné, született Ausländer Hermin, hosszas szenvedés után erzsébetvárosi Odobescu uca 8 szám alatti lakásán meghalt. A jótékonyágáról és nemes egyéniségéről ismert úriasszony elhunyt férje, Mühlhofer Dezső, a Bozsák M. és Fia részvénytársaság főtisztviselője, Erzei és Illy leányai, Schwartz Jenő veje és kiterjedt rokonsága gyászolják. Temetése ma, vasárnap délután öt órakor lesz a zsidó temető halottasházában.

(—) **VIRÁNYI JÓZSEF** nyugalmazott táblabíró ügyvédi irodát nyitott, II., Abrud-ucca 3. alatt.

(—) **Tornainnepség.** A józsefvárosi római katolikus elemi fiúiskola tornainnepsége ma, vasárnap délután félnégy órakor megy végbe az iskola udvarán. A szülöket és az ifjúság barátait ezíton is meghívják. Az iskola tornateremben egyúttal a rajz- és kézimunkakiállítás is megnyílik.

(—) **BEIRATASOK A KATOLIKUS MAGYAR FIUGIMNAZIUMBA.** A katolikus magyar fiúgimnázium nyilvánossági joggal bíró első osztályába a tanulók jelentkezése már megkezdődött. Jelentkezéseket elfogad az iskola igazgatósága (I. piarista épület, földszint), naponta 9—12 óráig. A jelentkezés alkalmával bemutatandó a születési anyakönyvi kivonat, az elemi iskolai bizonyítvány (lelekezeti iskolánál a tanfelügyelőség által láttaozva) és az újravizsga bizonyítvány. Egyidejűleg le kell fizetni a felvételi vizsga díját és a bérletköltséget, összesen 89 leif. A felvételi vizsgát, melynek tárgyai a román és a magyar nyelv, valamint a számolás, június 22-én, reggel nyolckor tartják. A II., III. és IV. osztályba a beíratások június 26-tól kezdve naponta 9—12 óráig lesznek.

(—) **AZ ELSŐ DOKTORAVATÁS A TEMESVARI MÜEGYETEMEN.** A temesvári műegyetem nemrég kapta meg a jogot, hogy végzett mérnököket az előirt külön vizsga alapján doktoriávatáshoz. Az első ilyen doktoriávatás hétfőn, június 12-én megy végbe. A temesvári műegyetem első doktora Nadasan Stefan, a vasúti műhely főmérnöke lesz.

(—) **HALÁL MUNKÁK KÖZBEN.** Lugoson az ottani szövőgyárban Riesz Tibor szövőmester az egyik gép javítása közben hirtelen összeesett és meghalt. Megállapították, hogy halálát szívzselhüdes okozta.

(—) **Szőlő- és gyümölcsfajtermelő, oltógumi, kertművelési eszközök, földművelési cikkek, szerszámok, kocsitengelyek, jutányosan kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.**

(—) **HALALOZÁSOK.** Meghaltak: Pilz Rudolf Ciril hetvenhárom éves zongorahangoló, Solant Eleonóra egy éves, Schneider Hedvig negyvenhárom éves, Schmidt Hildegard tizenhat éves, Berthal Éva harmincnégy éves, Kollmann Lajos ötvenhárom éves szobafestő.

Gáráná Wolfsberg

1000 m. magaslati hely. Szegőn május 15-től október 15-ig.

Legelőcső nyaralótelep

3 bazinos strand. Vasútállomás: Slatina-Mică. Autó csak rendelésre vár az állomáson. Prospektust készséggel küld: J. WEINFURTER, GARANÁ WOLFSBERG, Slatina-Timisulul

Nyaralótelep

Színház

Zilahy Lajos legújabb színművének nagy sikere a temesvári színpadon

Óriási érdeklődés közepette mutatta be a kolozsvári magyar társulat Zilahy Lajos: Hazajáró lélek című színművét a temesvári színházban. A meggyötört, úzott női lélek kálváriáját tárja elénk ez a freudi komplexumokkal telt, merészen új, egészen különös játék, egy asszony belső üzenetét, aki nem tud megszabadulni öngyilkossá lett fantómájától. Félteékenység kergette ezt a szerencsétlen embert a halálba és övegye azóta nem tud megszabadulni az önvádtól. Hiába keres gyógyulást az orvosnál, hiába akar új életet kezdeni, hiába veti magát végül a züllesztésbe, minduntalan újból és újból elébe tolatódik a hazajáró lélek, ez a síron túli árnyék, hogy megfenyegesse csontujjával. Már ő is öngyilkosságot kísérel meg, de a halál partjairól is visszakergeti a minduntalan felbukkanó sírontúli jelenés, hazaviszik régi családi otthonába és itt végre látomásaitól megszabadul. Megtalálja a boldogságát is egy jellemes, tisztaszívű ember mellett, aki már régen szereti. Ez a színmű tartalma, amelynek Szabados Árpád rendezése kifogástalan lelki és színpadi keretet adott. Érdekesnél érdekesebb képek váltogatják egymást és a szereplő művészek teljesen beleléptek magukat

Zilahy színművének megrendítően eredeti, különös szellembe.

Fényes Alice a megbombolt idegzetű asszony szerepében nagy alakítást nyújtott. Sokrétű szerepét a legaprólékosabban kidolgozta, megérthetővé tette számunkra ezt a pszichopatikusan komplikált alakot és mindvégig hőfokon tartotta érdeklődésünket, részvétünket. Az önvádat jelképező férjet Kovács György érzékeltette meg mélyesen megborzongató, kísérteties árnyalatokkal. Nagy István a becsületlen, szerelmes férfi szerepében férfias volt és meggyőző, Jenei János kifűző jellemző erővel alakította a cinikus, homályos múltú gróft. Lantos Béla analitikus orvosa elegáns volt és lelkiessen fölényes. Tompa Sándor aradó humorral, játszi egyszerűséggel formálta meg Hanek uszorát, ezt a teljesen kultúrátalan, végtelenül közönséges embert. Kisebb szerepekben Csóka József, Réthelyi Ödön, Deésy Jenő és Czopán Flori nyújtottak hűs- és vér-alakítást. A közönség áttapsolta az egész előadást és egy gondolkodásra készítő, művészi élmény emlékével távozott.

(Flaneur.)

Vasárnapi előadások a magyar színházban

A prózai együttes utolsóelőtti bemutatója kedden lesz

A kolozsvári magyar színház pompás együttese ma, vasárnap három előadást tart a temesvári színházban. Délután három órakor az *Angyalt vettem feleségül* című nagyszerű zenés vígjáték van műsoron Fényes Aliceval a címszerepben. Délután hat órakor A *cigány* előadását ismétlik meg, amely a csütörtöki bemutatón frenetikus sikert aratott. Este kilenc órakor az *Ide gyere rózsám* operettnek lesz a harmadik előadása.

Hétfőn este Zilahy Lajos gyönyörű színműve,

* A KÉK RÓKA DETTAN. A dettai magyarság vezetőinek kérésére a magyar színtársulat csütörtökön este átrándul Dettára és előadja Herczeg Ferenc világhírű vígjátékát, a Kék rókat. Az előadás iránt természetesen igen nagy az érdeklődés.

MŰSOR:

Június 11-én, vasárnap délután 3-ór: ANGYALT VETTEM FELESEGÜL. (Olcso helyárrakkal).

a *Hazajáró lélek* kerül színre, amelynek sikere városunkban is egészen rendkívüli méretű volt.

Az eseményekben gazdag temesvári magyar színi szezon egyébként a végéhez közeledik és a drámai együttes már csak a jövő héten játszik Temesváron, azután befejezi itteni tevékenységét. Az utolsóelőtti prózai bemutató kedden este lesz. Ekkor kerül színre Rostand világhírű hatalmas romantikus színműve, a *Cyrano de Bergerac*, a próza és operettegyüttes minden tagjának fellépésével, teljesen új díszletekkel és kosztümökkel.

Június 11-én, vasárnap délután hat órakor: A CIGÁNY.

Június 11-én, vasárnap este 9 órakor: IDE GYERE RÓZSAM.

Június 12-én, hétfő este 9 órakor: HAZAJÁRÓ LÉLEK.

Június 13-án, kedden délután 6 órakor: NEM LESZEK HÁLATLAN (Olcso helyárrakkal.)

Június 13-án, kedden este 9 órakor: CYRANO DE BERGERAC.

SPORTSEMÉNYEK

„Románia válogatott csapata legnehezebb mérkőzését vívja vasárnap“

mondotta Luchide Octav, aki végignézte az olasz-magyar válogatott mérkőzést

A június 8-án Budapesten lebonyolított olasz-magyar válogatott mérkőzésen megjelent a KK teljes bizottsága, közöttük Luchide Octav, a román labdarugószövetség technikai igazgatója is, akire igen mély benyomást tett a csütörtöki mérkőzés, illetve az olaszok játéka. Luchide Octav a mérkőzésről következőkben nyilatkozott:

— Olaszország csapatát láttam az edzésen és a magyarok elleni mérkőzésen is és kijelenthetem anélkül, hogy az eredményt tekintetbe venném, hogy a román csapatnak igen nehéz feladata lesz és fennállása óta ez lesz a legnehezebb mérkőzése. Kijelöltek a KK mérkőzések játékvezetőit

Kijelöltek a KK mérkőzések játékvezetőit

A KK bizottsága Budapesten tartott ülésén kijelöltek az első forduló játékvezetőit. A gyűlésen résztvettek:

Copolla (Olaszország), Minder, Kenyeres (Magyarország), Octav Luchide (Románia), Günther (Oseh-morva protektorátus), Kika Popovici (Jugoszlávia). Az első forduló játékvezetői: Bucurestiben: Venus—Bologna, bíró Majorszky magyar, Budapest: Ferencváros — Slávia, bíró Scarpi, olasz. Prágában: Spárta — Beogradzsky, bíró De-

jelenthetem, hogy ez a mérkőzés nehezebbnek ígérkezik, mint az angolok elleni küzdelemünk. Az olaszok 90 percen keresztül ugyanolyan lendülettel játszanak, gyorsaságuk pedig gondolkodóba ejtenek és a mi hávéideinkre, valamint fedezetainkra gondolok.

— Csapatunkat nagy körültekintéssel kell előkészítenünk erre a találkozóra az ellen az ellenfél ellen, amely Budapesten is kivételes tudásról tett tanuságot. Píolat, Meazzat, Biavati és Colaussit állandóan szem előtt kell tartani, — fejezte be nyilatkozatát a román szövetség technikai igazgatója.

nis Xifando, Milánóban: Ambroziana — Ujpest, ezt a mérkőzést egy angol bíró vezeti. Ezekre a mérkőzésekre június 18-án kerül sor. A második forduló mérkőzéseinek játékvezetői: Bolognában: Bologna — Venus, bíró Christ, cseh, Prágában: Slávia — Ferencváros, bíró Dattilo, olasz, Belgrádban: Beogradzsky — Spárta, bíró Scorzoni, olasz, Budapest: Ujpest — Ambroziana, angol bíró vezeti. Ugyancsak kijelöltek azokat a semleges pályákat, amelyeken döntetlen eredmény esetén a harmadik mérkőzést lejátszák. Venus — Bologna Budapest, Slávia — Ferencváros Belgrádban, Beogradzsky — Spárta Triesztben, Ujpest — Ambroziana Prágában.

LAFAYETTE-ben lakjon Bucurestibé
Központi tekvés. Komfort. Olcsó. Otthono
Calea Victoriei No. 11. - Telefon 3-3410

Lemond a magyar szövetségi kapitány

Budapestről jelentik: A Sporthírlap munkatársa beszélgetést folytatott Dietz Károly d. szövetségi kapitánnyal, aki részletesen védekezett az ellene elhangzott vádak ellen és a következőket mondotta:

— En adhatok tanácsot, adhatok taktikai utasításokat, a nagy csillagok legfeljebb meghallgatnak, de nem követnek, még pedig azért mert részben egyesületükben így kívánják, részben pedig a könnyebb végét fogják meg a dolognak. Nem leszek többé bűnbak, lemondok.

Benkő elnök az *Universitáteaból*. Benkő az aradi származású játékos, aki két éven keresztül a kolozsvári U-nak volt a főerőssége, bejelentett hogy elhagyja Kolozsvárt, így nincsen szándékában továbbra is az egyetemi csapatban játszani. fiatal tehetséges játékos még nem határozott hogy melyik csapatban szándékozik tovább játszani.

Csak a lapus cserélhető az olasz-román mérkőzésen. Octav Luchide és Mauro Budapesten megállapodtak abban, hogy a Bucurestiben lebonyolításra kerülő román-olasz mérkőzésen csak a kapust cserélhetik ki, más játékos azonban nem cserélhetnek.

A *Gradjanszky* legyőzte a HASK csapatát. Barátságos mérkőzés keretében találkozott a két csapat. A mérkőzést a Gradjanszky nyerte 3: (1:1) arányban. Góllövők: Antolkovici, Woolf Jalant, illetve Medarici.

Az olasz csapat romániai tartózkodásának programja. A román fővárosba érkezett olasz válogatott csapat tagjait ünnepélyesen fogadták a állomáson. Délután az olaszok edzést tartottak a ANEF stadionban, majd este vacsorán vettek részt. Vasárnap délelőtt az olasz csapat tagjai vezetőkkel együtt megkoszorúzzák az ismeretlen katonasíriát, délután 6 órakor kerül sor a mérkőzésre. Vasárnap este fél 10 órakor nagyszabású bankett a vendégek tiszteletére. Hétfőn, június 12-én az olasz különítmény meglátogatja a Prahova völgyét, délből ebéd Sinaiaiban, este vacsora ugyancsak Sinaiaiban. Kedden délelőtt 10 órakor indul az északi pályaudvarról.

Középiskolai tanárok áthelyezése

A nemzetnevelési miniszter a középiskolai tanári karban a következő áthelyezéseket rendelte el. Chiras Constantin a rescai ipari gimnáziumból Uj-aradra a fiúgimnáziumhoz, Stuparu Aurel a piatra-neamti tanítóképzőből Karánsebesre a fiúliceumhoz Kovács Béla a karánsebesi tanítóképzőből a karánsebesi fiúliceumhoz, Carabeu Ion a szatmári kereskedelmi iskolából Csákvára a vegyes gimnáziumhoz, Caltiu Iancu a karánsebesi liceumból Csákvára a vegyes gimnáziumhoz, Apostu Iordache az oravicei liceumból Lugosra a német gimnáziumhoz, Apostu Florica az oravicei leánygimnáziumtól Lugosra a leánygimnáziumhoz, Heinrich Péter a Tur-nuseverini kereskedelmi iskolából Lugosra a német gimnáziumhoz, Kegyes István a temesvári Carmen Sylva leányliceumból a temesvári Diaconovici Loga fiúliceumhoz, Bródner György a nagykarolyi gimnáziumból Temesvárra a Diaconovici Loga fiúliceumhoz, Binder István a gyergyószentmiklósi gimnáziumból Temesvárra a Babes-gimnáziumhoz, Braun Vilmos a dorohoi liceumból Temesvárra a német liceumhoz, Oancea Ursu Gheorghe a nagybányai gimnáziumból Temesvárra a Diaconovici Loga liceumhoz, Latiu Emil a karánsebesi liceumból Temesvárra a Diaconovici Loga fiúliceumhoz, Luca Ion a buzaui tanítóképzőből Temesvárra a Babes-gimnáziumhoz, Damian Alexandru a marosvásárhelyi tanítóképzőből Temesvárra a német liceumhoz, Ursu Nicolae a temesvári Babes-gimnáziumból a temesvári Diaconovici Loga fiúliceumhoz, Sevicu Caius a karánsebesi tanítóképzőből Temesvárra a Babes-gimnáziumhoz, Peta Vasile a besztercei tanítóképzőből Temesvárra a német liceumhoz, Dinescu Elena a nagyszentmiklósi gimnáziumból Orsovara a vegyes gimnáziumhoz, Canda Maria a temesvári fiútanítóképzőből a temesvári Carmen Sylva leányliceumhoz.

KÖZGAZDASÁG

A magyar nyelven lefolytatott választott bírósági tárgyalások ítélete is jogérvényes

A választott bíróságokat, amelyek a közgazdasági életben nagy jelentőséggel bírnak, az eddigi joggyakorlat szerint a rendes bíróság jellegével bíró intézménynek tekintették, már csak azért is, mivel azok ítéleteit a polgári bíróságok hajtották végre. Ennek következtében azután számos esetben, amikor a választott bírósági tagok nem az állam nyelvén tárgyaltak, megsemmisítették az eljárást és a határozatot érvénytelenítették. Egy ilyen természetű ügy került a napokban a Semmitőszék egyesített tanácsa elé. Az ügyben az alsófokú bíróságok az eddigi joggyakorlat értelmében megsemmisítették a választott bíróságok határozatát. Semmiségi panasz beadása folytán került az ügy a Semmitőszék elé, amelynek egyesített tanácsa elfogadta a felfolyamodók álláspontját és kimondotta, hogy az erdélyi perrendtartás szerint alakuló választott bíróságok nem közhivatali jelleggel bíró intézmények s mint ilyenek, tárgyalásaikat bármely nyelven folytathatják. A választott bírák — mondja az ítélet — csupán megbízottai a feleknek, kötelességük csak az, hogy a jegyzőkönyvet és az ítéletet az állam nyelvén szerkesztik meg.

Árfolyamok

SZOMBAT, JÚNIUS 10.

Hívbálos árfolyamok: (az első szám a vételf, a második az eladást jelenti) Holland forint 75.90—77.07, belgas 24.08—24.48, angol font 662.40—672.75, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.52—143.59 francia frank 3.78—3.85, svájci frank 81.81—82.29. Ezekben az árakban a devizafelár is bennfoglaltatik. Dinar 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

(=) A nyugtákon lévő repülőbélyegek hatálytalanítása. A temesvári Kereskedők Egyesülete felhívja tagjainak figyelmét, hogy a repülőbélyegtörvény legújabb módosítása értelmében a nyugtákon, számlákon és más okiratokon alkalmazott, két részből álló repülőbélyegeket úgy kell hatálytalanítani, hogy a bélyegre helyezett pecsét vagy aláírás ne csak a bélyeget, hanem magát az okiratot is betűivel érje. Ha az okiraton lévő bélyeg nem ilyen módon van hatálytalanítva, a bélyegzés semmisnek tekintendő.

(=) A kamarák országos szövetségének közbenjárása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara nemrég beadványt intézett a kamarák országos szövetségéhez, amelynek alapján a szövetség kérte a pénzügyminisztériumot, állapítsák meg a termelő vállalatok által adott nyilatkozatok alapján, melyek azok a vállalatok, amelyek a módosított forgalmi adótörvény 7. szakasza alá esnek és egyben állapítsák meg azt is, hogy a kereskedők által eladott ezen áruk átlagára megfelel az 5—10 százalékkal emelt gyári eladási áraknak. Felkérte a kamarák szövetsége továbbá a minisztériumot arra is, hogy az ár megállapításánál ne vegyék tekintetbe a kis-kereskedelmi árakat, hanem csak a termelői ipar eladási helyeinek árait. A kamarák szövetsége ezen közbenjárásáról most értesítette a temesvári kamarát.

(=) GABONÁRAK. (A Dengl és Kleinmann cég jelentése). A bányási gabonapiacra a búza irányzata kissé szilárdabb, míg a többi gabonanevelő irányzata lanyha. A piaci árak a következők: búza 375 és tengeri 410 lei Temesvárott. A többi gabonanevelő árai: korpá 350, zab 460—465, takarmányárpa 380, tavaszi árpa 400, muharmag 420, napraforgómag 420 és tökmag 775—780 lei százkilónként.

= Sulyos bírálat a német kereskedelmi versenyéről. Londonból jelentik: Hudson kereskedelmi miniszter az alsóházi vita során beszédet mondott és ebben megállapította, hogy azok a német kereskedelmi módszerek, amelyek Anglia szempontjából tisztességteleneknek nevezhetők, az utóbbi időben már nem érik el céljukat. A különböző európai államok, amelyek német árut rendeltek, elégedetlenségüket fejezik ki a szállítási késedelmessége miatt. Németország a közkeleti államok legnagyobb részének termékeit használja fel és Anglia nem akar egyebet, mint ésszerű részesedést ezen a piacon.

MÉG 2 NAP...
ÉS
gazdag
ember
LESZEK!

15
JUNIUS
A 19. sorsjáték
IV. osztályúknak kizárva

ALLAMI SORSJÁTEK

A jugoszláv magas transzituvar akadályozza a román állatexportot

Ujra felélénkül a marhaexport Görögország felé. — Az olasz rendeltetésű árut Magyarországon át kell transitálni

A legutóbbi gazdasági konferencián, amelyet a Balkán-szövetség államai tartottak, a romániai állatkereskedeleme névze fontos kérdések kerültek fel. Kétirányban mutatkozott szükségessége annak, hogy az állatexport fellendítése érdekében megállapodások történjenek. Az egyik eset Görögországra vonatkozó, amely a Balkán legjobb állatfelvevő piaca, míg a többi államok mind exportálják a szarvasmarhát és sertést. Görögország megnehezítette, sőt csaknem lehetetlenné tette a szigorú állatorvosi vizsgálattal a romániai állatkitvitelt, holott az ennek okául mondott állatmegbetegedések nem a romániai állatorvosok hibájából állott elő, hanem, mert a görög vagonok nem voltak kellően fertőtlenítve. Ez a konfliktus rövidesen megoldást nyer a közeljövőben összeülő konferencián.

Sokkal nehezebb kérdés a Jugoszlávián keresztül való tranzitálás ügye. A román szállítmányok legrövidebb útja úgy Olaszország, mint Görögország felé Jugoszlávián át visz, amely azonban nem ad kedvezményes transzituvar — mint Magyarország — hanem arra hivatkozik, hogy ilyen kedvezménynek csak olyan esetben van helye, ha a szállítmány más országon át mehet. Igaz, hogy Portugalia olasz határállomásra úgy is elérne a vagonok, ha az ut javarészt Magyarországon át teszük meg, de ez az ut hosszabb lévén, nem tekinthető — a jugoszláv kormány szerint — párhuzamos vonalnak. Nyilvánvaló, hogy ezzel Jugoszlávia mint nagy állatex-

portáló, a maga áruját akarja előtérbe hozni, mert a fenti érvelés a nemzetközi kereskedelem szabályai szerint, nem helytálló.

A múlt év szeptember elsejétől az olasz állatimpotort monopolizálták és így a felosztás az Olaszországgal kötött gazdasági egyezményben foglalt kvóta szerint történik. Így a jugoszláviai magas transzituvar nem érezteti erősen hatását — legalább pillanatnyilag. Az export-szállítmányok Magyarországon át mennek és csak kis vonalhosszban Jugoszlávián át. Sokkal súlyosabb a helyzet Görögország felé irányuló szállítmányoknál és a fentebb említett megkötendő román-görög egyezmény csak úgy lesz hatályos, ha előbb sikerül Jugoszláviával a transzituvar kérdését rendezni.

= I. Carol jubileumi postabélyegek. Ismeretes, hogy a posta I. Carol jubileumi postabélyegeket bocsátott ki, amelyek tartalmazzák a repülőbélyegek értékét is, úgy, hogy ilyen bélyegek mellett nem kell külön repülőbélyegeket felragasztani. Külföldi kiadományokra az 1.50, 3, 4, 5, 7, 10 és 15 leies jubileumi bélyegeket nem lehet felragasztani, csupán belföldi postaforgalomban lehet használni, mert ezeknek az értékében a repülőbélyeg is benne foglaltatik. Ha olyan belföldi postakiadományról van szó, amelyek bérmentesítésére a jubileumi címletek nem elegendők, a különbséget rendes postabélyegekkel kell kiegészíteni.

Régi részvénytársaságokra nézve nem alkalmazható a részvényilletékre vonatkozó törvénymódosítás

Csak a törvény életbelépte után 3 évre kell újra illetéket fizetniök, ha addig részvényeiket nem mutatják be

Április 1-ig nem volt törvényes rendelkezés arra, hogy milyen idő alatt tartoznak a részvénytársaságok valóban elkészíteni és bélyegzés végett bemutatni részvényeiket. Megtörtént, hogy egy részvénytársaság hosszú éveken át működött effektív-részvények nélkül és a részvényesek a részvénytörke befizetését igazoló nyugtát alapján gyakorolták jogaikat. Nagy sérelem a kincstár ezzel nem érthette, mert az értékalapilletéket alakulásánál, vagy az alaptörke emelésénél befizették és enélkül a törvénysek be sem jegyezte a társaságot. Inkább közvetett jelentősége volt annak, hogy létezzenek valódi részvények, mert különben a kincstár közvetve rövidült meg. Így például közgyűlés előtt a részvényeket le kell tenni, erről bélyeges nyugtát kell adni, stb.

A módosított bélyegtvörvény azt a szankciót vezette be, hogy ha a részvénytársaság három éven belül nem mutatja be bélyegzés végett a részvényeket, úgy az 1.4 százalékos illeték befizetése elévül, tehát azt újra kell befizetni. Kérdés, hogy ez az elévülési idő, a három év mikortól számítódik? A törvény szerint a meg-

alakulást, vagy az alaptörkeemelés kimondó közgyűlés napjától. Egyes pénzügyigazgatóságok erre felkutatották azokat a részvénytársaságokat, amelyekre nézve április 1-én letelt már a három év és felszólították az értékpapír-illeték újbóli befizetésére. Az ilyen magyarázat téves, mert a törvénynek visszaható hatálya nincsen és azon társaságok, amelyeknek április 1-én effektív részvényeik nem voltak, ezen naptól számított három év elmúltával vesztek el a már megtörtént illetékbevitel hatályát. Erre az állásponton helyezkedett legutóbbi körrendelésben a pénzügyminiszterium is.

E kérdéssel kapcsolatosan felmerült az, hogy azok a részvénytársaságok, amelyek — miután az alaptörke teljesen nem volt befizetve — ideiglenesen névszóló részvényeket bocsátottak ki és bemutatásra szóló részvényekkel cserélték ki a törke befizetése után. Ez esetben újra kell befizetni az illetéket, mert két részvénykiadásról van szó. Különböző ilyen értelemben döntött a központi bélyegbizottság is 1938. december 13-án.

A jövőben iparpártolási kedvezményeket csak minisztertanács adhat

A Hivatalos Lap június 7-iki számában törvény jelent meg az iparpártolási törvény 33. szakaszának módosításáról, valamint a nemzetgazdasági minisztérium által eddig megadott kedvezmények elismeréséről. Az új törvényezőve kimondja, hogy az ipari bizottság véleményezését ezentúl a minisztertanácsnak is jóvá kell hagynia a nemzetgazdasági miniszter javaslatára alapján. A minisztertanács jegyzőkönyvvel jóváhagyott ipari kedvezményeket át lehet írni és ki lehet terjeszteni a nemzetgazdasági miniszternek az ipari bizottság véleménye-

zése alapján kiadott végzéssel, anélkül, hogy újabb minisztertanács jegyzőkönyvre lenne szükség. Ugyanez az eljárás az ideiglenes ipari kedvezmények véglegesítésénél is. Az új törvény második szakasza kimondja, hogy mindazok az ipari kedvezmények, átírások, kiterjesztések, valamint véglegesítések, amelyek az ipari bizottság véleményezése alapján a nemzetgazdasági minisztérium már elintézte, érvényben maradnak és nem kell azokat a minisztertanács elé terjeszteni jóváhagyás végett.

— Sorszámmal kell ellátni a számlákat. Az 1939. április 1-i bélyegtvörvény szerint a számlák minden év január 1-ével kezdődő folyózámmal látandók el és folytatólagosan számozandók december 31-ig. A számlák megőrzésének ideje 2 évről 5 évre hosszabbított meg. Vállalatok, amelyeknek gyártmányai fogyasztási adó alá esnek: kereskedelmi malmok, villanykörte-, szén-, cement-, liszt-, petróleumtermékek-, cukor-, növényi olaj és vasipari gyárak és ezeknek raktárai csakis a pénzügyigazgatóság által láttamozott füzetbe foglalt, kóros számlákat használhatnak. Termelők és gyárosok, akik termékeiket saját kicsinybeni raktáraik, fiókok vagy elárúsító helyeik által közvetlenül a fogyasztóknak adják el, a kicsinybeni raktárnak átadott vagy közvetlenül eladott árukról naponként bélyegezett számlát kötelesek kiállítani. Ezzel a rendelkezéssel a törvény biztosítani akarja az államnak azt a bélyegilletéket, melyet beszéd abban az esetben, ha az áru kereskedő útján kerül forgalomba.

— Hétszáznegyven vagon gyümölcstermésre számítanak Hunyadmegyében. Hivatalos megállapítás szerint a vetések helyzete egész Hunyadmegyében kielégítő. Az ősi vetés kifizetően sikerült és a tavaszi is jól fejlődött. Jó eredményeket ígér a gyümölcstermés is és szőlő tők számítása szerint 250 vagon alma, 450 vagon szilva és 40 vagon diótermésre van kilátás. A mezőgazdasági kamara a tengeri- és búzatermelő versenyre vonatkozó felhívást is kiadta és eddig körülbelül háromszáz gazda jelentette be részvételi szándékát.

— Szolgálati szerződések bélyegzése. A bélyegtvörvény 14. szak. 19. paragrafusára eddig illeték alá vonta az írásban kötött szolgálati szerződéseket. Az 1939. évi törvénymódosítás kiegészítette a törvényt azzal, hogy a szóbeli szerződések, tehát a pusztán alkalmaztatás ténye is ezen illeték alá esik és egyúttal felemelte az illeték 1.2 százalékról 1.5 százalékra. A havi 10.000 leit meg nem haladó fizetést élvező alkalmazottak szerződései a munkatörvény 43. szakasza alapján mentesek az illeték alól.

— Újabb árverések a vámhivatalokban. A pénzügyminiszter a vámközégek által elkobozott árakra és tárgyakra újabb árveréseket tartat a következő erdélyi és bánáti vámhivatalokban: Június 19-én Gyulafahérváron, június 21-én Nagyszebenben, június 24-én Halmaiban, június 22-én Temesvárott és június 27-én Nagyváradon A Hivatalos Lap június 7-iki száma (Partea II.) részletesen felsorolja az árverésre kerülő árukat és tárgyakat.

— A görög kormány megkönnyíti a bükkfa bevitelét. A görög kormány Románia kérésére a bükkfát a vámmilleték szempontjából új osztályba sorozta. Ennek az új intézkedésnek következtében a bükkfa vámmilletékét több, mint a felével leszállították és ezzel lehetővé tették, hogy a romániai exportőrök Görögországra nagyobb arányú bükkfa-kivitelt bonyolítsanak le.

— A hadsereg lószükségletének beszerzése. A földművelésügyi minisztériumban egy speciális bizottságot alakítottak, amely a hadsereg lóbeszerzésének feltételeit fogja megállapítani. A bizottságban részt vesznek a hadfelszerelési és hadügyminisztériumok megbízottai is. Az ezzel kapcsolatos tervezet rövid időn belül elkészül.

— Májusi élőállatexportunk Németországba. A hivatalos statisztikák szerint májusban Németországba és a Cseh-Morva protektorátus területére 1445 szarvasmarhát és 3096 sertést exportáltunk.

— Június 30-án lesz az UGIR közgyűlése. Bucurestiből jelentik: A Román Gyáriparosok Szövetsége június hó harmincadikán közgyűlést tart Bucurestiben. A közgyűlési meghívó szerint abban az esetben, ha június 30-ra egybehívott közgyűlés nem volna határozatképes, a közgyűlést július 8-án tartják meg, amikor tekintet nélkül a megjelent tagok számára határozni fognak.

— Szombattól kezdve már csak 4000 lei a kiviteli prémium. A gabonaértékesítési hivatal június 10-ikétől július 9-ig vagononként 4000 leiben állapította meg a búza kiviteli prémiumát az eddigi 7000 lei helyett. Az utolsó két hónapban tehát a búza kiviteli prémiumát, amely áprilisban még 9000 lei volt, ötezer lejtel csökkentették. Tekintettel arra, hogy a külföldi számlára történő vásárlások éppen most lanyhultak el, a búza kiviteli prémiumának újabb leszállítása csak azzal magyarázható, hogy az országban már nincsenek fölösleges készletek, másfelől pedig a földművelésügyi minisztérium legújabb jelentése szerint az ideai búzatermés úgy minőségileg, mint mennyiségileg csak „aranylag” lesz jó, tehát az országnak nem érdeke, hogy az esetleges készletek fokozott kivitelét különösen elősegítse.

KÖNYVEK

(—) PASSUTH LÁSZLÓ: ESŐISTEN SIRATJA MEXIKÓT. Az egykori indián világ csodálatos birodalma hanyatló civilizációjának minden gráciájával tárja előénk félelmes isteneinek kultuszát embereinek mindennapi életét, művészetének sejtelmes kincseit. Vele szemben a történelem félelmes erői indulnak meg: a korabarrokk spanyol társadalom nagyhatalmi hivatását hordozó maroknyi kalandor-sereg élén a legnagyobb conquistador, Hernandé áll. Passuth Lászlón, a ragyogó képzeletű és ragyogó tollú fiatal író, nem a hagyományok vereskező kalandorát mutatja be, hanem sokrétű, kulturált, imperátor-öszönű hódítót állít előnk. Indián szerelmének s gyermeke anyjának szelid alakja fonja össze a történet rohanó erőit. Passuth László: Esőisten siratja Mexikót című könyve az Athenaeum nagy regényeinek sorozatában jelent meg pompás kiállításban és egészvászonkötésben 178 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

(—) HELTAI: AZ EZERKETTEDIK ÉJSZAKA. Heltaí Jenőnek „Az ezerkettedik éjszaka” című új verses színműve úgy színpadi sikerben, mint irodalmi értékben felülmulja a Néma leventét. A gyönyörű mesejáték pompás kiállításban, rajzokkal, fametszetekkel, amatőr félvászonkötésben, nagyalaku könyvalakban most jelent meg és egészen bizonyos, hogy ez a poétikus és humoros remek verses színjáték a magyar irodalom klasszikusai közé fog tartozni. Heltaí Jenő: Az ezerkettedik éjszaka Athenaeum kiadásában kötve 119 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

A Thalia szintársulat műsora:

Délután 3 órakor:

Angyalt vettem feleségül

ellenállhatatlanul mulatságos zenés vígjáték
Délután 6 órakor:

A CIGÁNY

A népszínműírás gyöngye, a legnagyobb siker
Este 9 órakor:

IDE GYERÉ RÓZSÁM

A dzsessz és a cigányzene harcának nagyoperettje
Hétfőn este 9 órakor:

HAZAJÁRÓ LÉLEK

(Világsiker)

Rádió

VASARNAP, JUNIUS 11.

Bucuresti. 8.30: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 9.55: Istentisztelet közvetítése. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállásjelentés. 13.05: A rádió zenekar hangversenye. 13.35: Látványosságok. 13.45: A hangverseny folytatása. 14: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.20: Falusiak órája. 18: A román—olasz futballmérkőzés közvetítése. 19.40: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.42: Orvosi krónika. 19.53: Sportközlemények. 20: Táncczene. 21: Hanglemezek. 22: Sporteredmények. 22.15: Hangjáték. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek.

Budapest I. 9. Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10.00: Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. 12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 13.30: Operaházi zenekar. 14.10: Világhíradó. 15: Strauss Richárd művei. 16: Ajtai Sándor dr. főerdőtanácsos előadása. 16.45: Egyetemi Énekkarok műsora. 17.30: „Az a bizonyos „józan ész”. Közművelődési előadás-sorozat. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Koncertzenekar. 18.25: „A new-yorki világkiállítás és a magyar pavillon”. Előadás. 18.45: Hankis János dr. egyetemi tanár előadása. 19.10: „Kivánság-lemezek”. 19.45: Markó ezredes előadása. 20.15: Hírek. 20.25: „Kassai idill”. Hangjáték három felvonásban. 21.55: Közvetítés a Pátria kávéházból. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Brahms: Zongora-hegedű szonáta. 23.25: Angol és francia nyelvű előadás. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: A Rádió Szalonzenekara.

Budapest II. 12: A Rendőrzenekar műsora. 13: Kölcsey Ferenc szobrának leleplezése. Közvetítés. 16.05: Filmdalok hanglezéről. 19: Felolvasás. 20.35: Tasnády László dr. magyar nótákat zongorázik. 21: Hírek. 21.20: Liontas Konstantin énekel zongorakísérettel. 21.50: Burián László előadása. 22.10: Hanglemezek. 23.05: Időjárásjelentés.

Bécs. 19: Hangjáték. 21.15: Dalos-zene stájer est. 20.30: Táncczene.

Belgrád. 19.15: Lemezek. 21: Népdalok. 21.30: Zenekari hangverseny. 20.30: Zene.

Milánó. 21.30: Lemezek. 23.15: Orgonajáték és ének. 24.15: Táncczene.

Prága. 20.35: Dalok. 21: A rádiózenekar hang-

versenye. 22.15: Smetana művek. 23.20: Táncczene.

Varsó. 18.30: Tarka műsor. 20.30: Lemezek. 22.15: Táncczene.

HÉTFŐ, JUNIUS 12.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállásjelentés. 13.05: A Predescu zenekar hangversenye. 13.35: Látványosságok. 13.45: A hangverseny folytatása. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Időszzerű közlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.15: Kamarazene. 19.45: Előadás. 20: A rádiózenekar hangversenye. 21: Énekszámok. 21.30: Zongora-hangverseny. 22: Sporteredmények. 22.15: Eminescu. 22.40: Énekszámok. 23: Hírek. 23.15: A Tandin zenekar hangversenye. 23.45: Hírek francia, német és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Patkó Magda zongorázik. 13.10: Hírek. 14: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. 15.30: Hírek. 17.15: A rádió diákfélfőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Bura Sándor cigányzenekara. 18.50: Jakus Kálmán előadása. 19.15: Exotikus népek zenéje. (Hanglemezeről), 18.50: Előadás (hagfelvételről). 20.15: Hírek. 20.25: Szakmáry Magda énekel zongorakísérettel. 20.55: „A költő visszamező őseire”. 21:30: Az Operaházi zenekar Strauss Richárd hangversenye. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Ilmichy László jazzzenekara. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Debreceni Kiss Józsa cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19.25: Német nyelvoktatás. 20.30: Iványi-Grünwald Béla dr. egyetemi m. tanár előadása. 21: Hírek. 21.20: Szalonötös.

Bécs. 19.50: Dalok. 21.15: Dalos zenés est. 23.30: Szórakoztató zene.

Belgrád. 20.05: Népdalok. 21: Ének. 21.30: Lemezek. 22.30: Hármás. 23.15: Lemezek.

Milánó. 20.25: Lemezek. 21.30: Lemezek. 22: Operaelőadás, utána táncczene.

Prága. 19.05: Lemezek. 22.10: Tarka-est. 23.10: Lemezek. 24: Szimfonikus zene.

Varsó. 19: Lengyel vonósnégyes. 20.30: A rádiózenekar hangversenye. 22: Kamarazene. 22.25: Zongorajáték. 23: Táncczene.

KEDD, JUNIUS 13.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények és vízállásjelentés. 13.05: Hanglemezek. 13.35: Látványosságok. 13.45: Hanglemezek. 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.10: Időszzerű közlemények. 19: Időjelzés és időjárásjelentés. 19.17: Hanglemezek. 19.55: Felolvasás. 20.10: A Dinicu zenekar hangversenye. 20.55: A rádiózenekar hangversenye. 22.05 Sporteredmények. 22.20: Énekszámok. 22.40: Énekszámok. 23: Hírek. 23.15: A Julea zenekar hangversenye. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Ritmikus torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: A Rádió Szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Farkas Béla cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Besz-kár zenekar. 19.20: Gáspár Jenő előadása. 19.50: Schmidthauer Lajos orgonaszámainak közvetítése. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Figuró házassága”. (I. felv.) Vigopera két felvonásban. 22.10: A rádió külügyi negyedőrája. 22.25: Mursi Elek cigányzenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Táncczene.

Budapest II. 18.50: Francia nyelvoktatás. 18.50: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félfőrája. 20.30: Pukászkyné Kádár Jolán dr. színháztörténeti előadása. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.30: Az Operaház előadásának közvetítése. (II. felv.) Vigopera két felvonásban. 23.50: Időjárásjelentés.

Bécs. 19.20: Lemezek. 20: Liszt: Spanyol rapszódia. 21.15: Zenekari hangverseny. 23.35: Könyvnyű és szórakoztató zene.

Belgrád. 20.05: Orosz románcok. 21: A rádiózenekar hangversenye. 22.10: Népdalok. 22.30: Két-zongorás hangverseny. 23.15: Vendéglői zene.

Milánó. 20.25: Lemezek. 21.30: Könyvnyű zene. 24.30: Jazzötös. 24.15: Táncczene.

Prága. 19.30: Hangverseny. 22.10: Dalok. 22.25: Vonósnégyes. 23.10: Lemezek.

Varsó. 19: Lengyel dalok és zeneművek. 19.45: Szimfonikus zene. 20.30: Hangverseny. 22: Vonósnégyes. 22.40: Mozart: Don Juan, opera lemezek.

GYILKOSSÁG
A MOZIBAN

109

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Félegyházi András

Vtányomásti los.

— Hogyan? Megzavartak? Vagy üres volt a kassza?

— Fenét, pajtikáim. Ügylátszik, izgatottságomban nem kezelem helyesen a kulcsot, mert beletörtött a zárba. A pénzszekevényt nem tudtam kinyitni és kénytelen voltam üres kézzel távozni. Akkor már nagyon bántam, hogy legalább azt a pénzt nem vittem el, ami a madame ridiküljében volt. Amikor ki akartam osonni a rácsos kapun, a ház felé autó közeledett. Akkor aztán a kertbe szaladtam, pajtikáim, ott átugrottam a falon egy másik kertbe. Már nem emlékszem, hány kerten bukdácsoltam keresztül, amíg végre kijutottam az egyik utcába. Még volt néhány frank a zsebemben és még akkor éjszaka elutaztam Lyonból. Hát így volt, pajtikáim. A fene egye meg, elintéztem azt a szerencsétlen asszonyt és semmi hasznom nem volt belőle. Csak kellemetlenségem.

— Hogy-hogy?

— Hát így, pajtikáim, hogy Orleansban elszóltam magamat, amikor a hekusok zsebtolvajlás gyanúja miatt letartóztattak. Tiltakoztam a zsebtolvajlás ellen és azt mondtam, — persze, kicsit piyókos voltam akkor, — hogy ennyi fáradsággal mindjárt a joni gyilkossággal is gyanúsíthatnak. Azóta emiatt már többször faggattak, de nem bírtak belőlem semmit se kivenni. Nem is fognak, pajtikáim, mert nem tudnak rámbizonyítani semmit.

A detektívek, akik nagyszerűen játszották a züllött alakokat, sorban ásitozni kezdtek, mintha a

pálinka álmosította volna őket. Lehevertek. Ez tette Jamain is, aki hamarosan elaludt.

Reggel csodálkozott, amikor a cellában egyedül találta magát.

— Bizonyosan kihallgatásra vitték őket. Az is lehet, hogy beültették valamennyit a zöld toloncokosiba és más városokba utaztatják őket.

Nemsokára rendőr jelent meg a cellában és rászólt Jamainre:

— Jöjjön!

— De, pajtikám, — méltatlankodott tréfásan Jamain, — hiszen még nem is mosakodtam, beretváltatlan vagyok és a frizurám sincsen rendben.

A rendőr Rivossier rendőrtiszthez vezette Augustie Jamaint.

— Jó reggelt, monsieur Jamain, — kiáltott a rendőrtiszt barátságosan a vigyorgó Jamainre, — azt hiszem búcsúzni fogunk. Nem tudok ön ellen semmit szem bizonyítani és kénytelen leszek elbocsátani.

— Ugye mondtam? — diadalmaskodott Jamain.

— Mielőtt elmenne, szeretnék öntől tanácsot kérni. A patefónomhoz akarok pár új lemezt venni és a zenekereskedő ideküldött néhányat kiválasztásra. Csupa kávéházi sláger. Mivel maga ezekben szakértő, kérem, hallgassa meg a lemezeket és aztán mondja meg, melyiket ajánlja megvételre.

— Nagyon szívesen, — mosolygott Jamain, aki látta magát, amint szabad ember módjára ujra az uccán sétál.

A patefón működni kezdett és egymásután leharsozott néhány kuplét.

— Nagyszerű, — lelkesedett Jamain, — meg kell venni.

Rivossier aztán új lemezt tett föl.

Nem volt zene, hanem beszéd és Jamain rémületen ismerté föl a saját hangját.

És hallgatta az egész elbeszélést, amelyet az elmúlt éjjel a pálinka hatása alatt a csirkefogóknak öltözött álcázott detektívek előtt elmondott.

Sápadtan dadogta:

— Önnek sikerült engem lekapnia a tiz kör-mömről.

Vallomását most már megismételte Rivossier előtt és részletesen válaszolt annak minden kérdésére. Nem tagadott semmit.

— Mennyi volt az a pénz, — kérdezte többek között Rivossier, — amelyet Limoujel az asszonytól zsarolt?

— Nem tudom, de tekintélyes lehetett.

A kihallgatás véget ért.

Rivossiernek azonban sikerült megállapítania, hogy mennyi pénzt szerzett Limoujel madame d'Hiver-től. Megállapította azt is, hogy ezen a milliót vásárolta vidéki birtokát és szerelte föl azt.

Azonnal távirat ment a kis bretagnei városba és kérte Limoujel újabb letartóztatását. Telefonválaszt kapott még aznap, hogy Limoujelt nem lehet letartóztatni. Előző napon a feleségével együtt motorcsónaknak a tengeren kirándulást tett, hirtelen vihar támadt, felborította a csónakot és a házaspár a vezetővel együtt a hullámokba veszett.

— A birtokot majd lefoglalják, — mondtotta maga elé Rivossier, — a madame hagyatékához csatolják, amely így egészben a testvéreinek jut.

Rivossier sikeres munkát végzett. Azon a nyomon, amelyet a véletlen folytán orléans kollégája megfogott, tovább ment és szépen kibogozta az egész ügyet. Biztos volt benne, hogy hamarosan előléptetésben lesz része.

Jamain az esküdttörzs élé került.

A tárgyalás napján a közönség zsufolásig megtöltötte a hallgatóság számára fenntartott helyeket a teremben.

Ott lepergett az egész érdekes történet, amelynek madame d'Hiver volt a főszereplője és Alexandre Limoujel a férjfióve.

Auguste Jamaint, aki a történet vége felé sodródott bele az eseményekbe és a madameot megölte, halálra ítélték.

VÉGE.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

As 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzélhető. Házasság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti voli mellett), Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Alkalmazás

Perfekt mindenre jó fizetéssel felvétetik. Jó bizonyítvány megkívántatik. Cím a kiadóban. 924

Jobb nő 5 tagú családhoz, aki minden házi munkát egyedül vállal, azonnalra, vagy június 15-re felvétetik. Cím a kiadóban. 870

Masamód munkásnőket azonnal felvesz Grünberg-szalón, Bucuresti Str. Nicolae Selari 1. emelet. 419

Úgyes önálló varróleányok jó fizetéssel állandó munkát kaphatnak. Ugyanott kézilányok is felvétetnek. III., Piata Asanesti 3. Marion-szalón. 1043

Fiatál igyekvő foudre főzősegéd, aki superior-bombon és selyem foudre készítésében megfelelő gyakorlattal rendelkezik, nagyobb élelmiszergyárnál állást nyer. Fényképes ajánlatok, referenciák és fizetési igény megjelölésével a lap kiadójába „Igyekvő” jellegre küldendők. 553

Angliában főzni tudó nők havi 5000 lef kezdő fizetéssel felvétetnek. Ismereteket küld 10 lei válaszbélyegért dr. Bockné Oradea, Str. Rimanoczy No. 2. 418

Esslingeni —
Deszka Jalousien —
Lenvászón —
Üzleti napellenző —
Szövölt rips —
Folie — Celofan —
kirakat —
szerezl
Romanovszky Ernő IV. str. Varcarescu 19.

Állást keres

Úrinő társalgónői, házvezetőnői, vagy könnyebb beteg mellé, mint ápolónő állást vállalna. Lehetőleg vidéken. Esetleg helyben félnapra, vagy egész napra. Megkeresések délelőtti órákban III., Str. Romul 7. ajtó 6. 1030

Figyelem! AURA "Megnyílt!"

AURA

fiókja a Scherter-házban I., Strada Eminescu 5 szám.

Blondel rámak gyártása

Művészi keretek nagy választéka. Mindennemű keretezéseket gyorsan, szépen, olcsón. SZÍVES PÁRTFOGÁST KÉR: FÖLDVÁRY

Lakás

Négyszobás, komplett lakás augusztus vagy szeptember 1-re kiadó. II., Str. Titu Maiorescu 5. 1039

Szép nagy egyszobás, vagy két kisebb szobás lakást keresek, csakis az I. kerületben. Címeket kérem leadni a kiadóban. 868

Modern 3, 4 szobás lakás augusztus 1-ére, esetleg előbbre kiadó. III., Spl. Tudor Vladimirescu 12. 1037

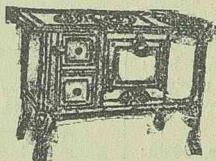
Elegánsan bútorozott uccai szoba fűrdőszoba használattal azonnalra kiadó. III., Str. Doja 3. 1047

Budapestben új Lipótvárosban egyszobás hallos, elegáns modern komplett lakás berendezve, alpbérért egy-két hónapra kiadó. Érdeklődők levelét a kiadóba „Margit-hídfőnél” jellegre. 1046

Modern 3 szobás villa lakás minden komforttal napos oldalon, szép kerttel augusztus 1-re kiadó. III., Str. Vilhelm Mühle 25. 1042

Református egyház bérházában négy szobás lakás, mellékhelyiségekkel, valamint egy szuterén helyiség kifizető. vagy üzlet célra július 1-re kiadó. III. Str. Timotei Cipariu 1. 1045

Modern takaréktűzhelyek

kiváló minőségben. Állandó rakatár romlócsövözött és fekete tűzhelyekben

KALMÁN DEZSŐ
speciális takaréktűzhelyüzem
Timisoara IV. Bulev. Carol 40.

Legmodernebb fűtőreimál és virágos takaréktűzhelyek legolcsóbban!

JUNGINGER
Timisoara II., strada Timocului 1.

„CRISTAL” vegytisztító reklám árál

Férfi öltöny 98 lei
Átmeneti kabát 98 lei
Női ruhák 50-60 lei
IV. Str. Bonnaz No. 1.

Adás-vétel

Eladó antik szekrény, virágállvány, toalette, képek kalotaszegi abrosz szalvéttákkal, előszobapad, asztal, spanyol fal, kirakatszékény, stélási, fászláda, Színházi Elet. Megtekinthető, a délelőtti órákban III., Str. Romulus 7 ajtó 6. 1031

Előszoba futószőnyeg 8-10 méter megvételre kerestetik. Címeket „Alig használt” jellegre a kiadóba keretnek. 885

Vennék jókarban lévő konyhabútort, (modern). Címeket „Jókarban lévő” jellegre a kiadóban. 871

Használt 6 személyes ezüst evőeszköz megvételre kerestetik. Címeket árral a kiadóba kérek „Nem drága” jellegre. 884

Jégszekrények

Szülő- és fapermetező és mindenféle vasárú kapható
Petru Jäger
Timisoara IV., Bul. Carol I. 38.
Telefon: 29-37.

Tulajna, elsőrendű minőség, direkt termelőtől, vagonok és kisebb tételekben jutányosan kaphatók. Állásban levők kedvezményben részesülnek. Előjegyzéseket kér „Lemul” Timisoara I., Str. Ungurianu 6. a Zenélő óra mellett. Telefon: 24-66. 1049

Hordók és kádok elsőrendű minőségben minden nagyságban raktáron. Aszokhordók speciális előállítás. Fagy lalt korvezatorok gyári árak mellett kaphatók. Appeltauer hordógyár, Timisoara IV., Str. Fröbl 5. Telefon: 43-46. 556

Festőmesterek figyelmébe.

A legújabb, legmodernebb mintalapok, valamint

külföldi gummlórnok és spritzpisztolyok

továbbá festék-, lakk- és ecsetárúk nagy választékban legolcsóbban

Kertész Lajos festőküzlötben

Gyárvaros, Str. Dacilor 8. Orsó hentes mellett.

Külföldi

A vakok nemcsak tudnak, de akarnak is dolgozni. Azért munkaalkalmak révén kéri a nagyérdemű közönség szíves támogatását. Kerti-bútorok, kosarak, nádporlok és gyékényárúk beszerzésénél kérjük a közönséget szíveskedjék üzletünket felkeresni, ahol a fenti szakmába vágó javításokat is elvállalunk. Vakok egyesülete, III., Str. Doja 20. Telefon: 21-18. 843

Vállalatok figyelmébe! Időt és költséget megtakaríthat, ha közvetlenül a „Bérczi” gyors- és gépirószakiskolához fordul, amely szakiskola készséggel és díjmentesen ajánl minden irányú igénynek megfelelő perfectirodai munkásokat. IV., Str. Bonnaz No. 4. 1048

Utazó kollegát autóval magammal vinék Temes, Caras, Severin, Arad és Hunyad vármegyékben állandó túrra. Bővebbet Kirucza I., Str. Eugen de Savoya 22. 1044

JÉGSZEKRÉNYEK

mészárosok, cukrászok, háztartások ügyintéző söntéspultok korszmárosok részére legolcsóbban a készítőnél:

PETROVITS SIMON

Timisoara IV., Str. Preyer 36.
Javitások szakszerűen végeztenek

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Kertibutorok

és egyéb vasbutorok (ágyak, gyermekágyak, drótmatrácok, mosdók stb.) nagy választékban I-a minőségben

Bozsák M. és Fia R. T.

Temasvár II., Str. Gloriei 11.
Telefon: 37-08.

A Haburg-Amerika Linie

hajóin való utúllési és kirándulási utazások örömet, egészséget és tudást jelentenek.

HAPAG spanyolországi út a MS. „Milwaukee” hajóval jún. 1-21-ig Az 1939. évi

HAPAG-északi utazások HAPAG

Izland — Spitzbergák — Norvégia utazás

(július 11-től augusztus 3-ig)

HAPAG

keletitengeri utazás:
Norvégia — Spitzbergák
augusztus 5-26-g

Utazások a
„MILWAUKEE”
motoros hajóval

Felvilágosítás és prospektus!

Hamburg-Amerika Linie
S. A. R.

Timisoara I., Str. Mercy 1.
Telefon: 36-66.

Lentebb részletezett fagegmunkáló gépek u. m.

Marógép, Langfelder V. Budapest gyártmányú, golyócsapággal. Szalagfűrés (700 m/m), kenőgyűrűs csapággal. Dekupirozó-gép golyócsapággal Hengeres-csiszolókészülék, kenőgyűrűs-csapággal, 2. drb. szalag csiszoló készülék, golyócsapággal. Gyorsjárató fa-lyukfúrógép. Porszívó transzmisszióval, szíjtárcsákkal és szíjjakkal együtt en-bloc jutányos áron eladó:

MIHAI RUSZ

Industria Lemului S. A.

DETA. Telefon: 12. cégnél.

Jégszekrények

egy- és kétajtósak, modern kivitelben kaphatók:

Meckmann

bádogosnál. III., Piata Plevnei 1.

Hirdessen

a DÉLI HIRLAP-ban